

Alman tayyareleri

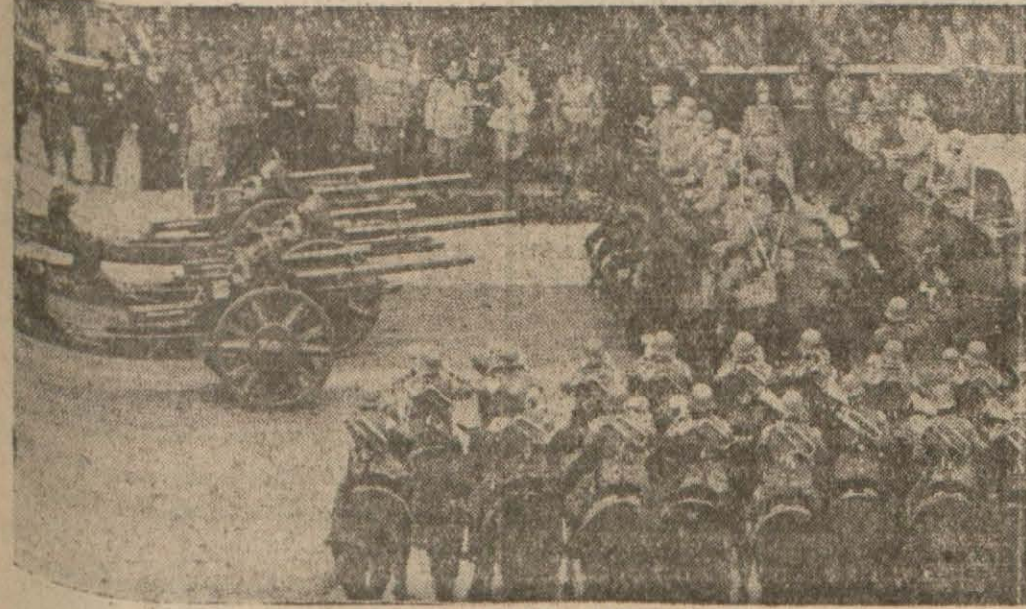
Çek topraklarında

Huduttaki Fransız kıtaları emre amâde bulunmak talimatını aldılar

Avusturyanın, Almanya'ya ilhaki dün gece resmen ilân edildi

Reisicumhur Miklas çekildi

Başvekil Says İnkar Reisicumhur oldu

Hitlerle Musolini bir geçit resminde..

Hitler, Avusturya ordularını da komandasını eline aldı.

Dölfüsün heykeli yıkıldı

Bugünkü enternasyonal vaziyet karşısında, Fransız - Alman hududu boyunca Majino hattının müstahkem mevkiilerindeki bütün kıtalar, bugün - den itibaren, ikinci bir emre kadar, daha emre amâde bulunmak talimatı almışlardır. Bütün diğer garnizonlarda da izinler geri alınmıştır.

(Sonu Sa. 4 Sü. 1)

Uçurumun kenarında

Bütün dünyanın gözü Almanya ile Avusturya üzerindedir. Avusturyada Şuşnik hükümetini devirerek ve motorize katalarını hudutlardan geçirerek bir gün içinde bu memleketi hâkim olan Hitlerin takip ettiği maksat gizli ve kapaklı bir şey değildir: Alman devlet reisi Şuşnik hükümetinin başladığı plebisiti sür'atla Anşlus lehine neticelendirerek:

— Avusturyada bütün halk tabakaları Almanya ile birleşmek istiyor. Biz de Avusturyalıların bu milli dileğini kabul ettik. Artık Almanya'dan başka Avusturya adında bir memleket yoktur. Bundan sonra bir tek Alman milleti ve bir tek Almanya vardır. Ben de bu büyük Almanyanın Führeriyim."

Diyecektir.

Almanyanın istekleri çoktur. Fakat öyle görülüyor ki Orta Avrupada şimdiye kadar Almanya hudutları dışarında kalmış olan Alman ırkını tamamen bir yere toplamak altmış beş, altmış altı milyonluk Almanya'yı yetmiş beş, seksen milyonluk bir Almanya ha-

ASIM US

(Sonu: Sa. 10 Sü. 4)

Paris, 13 (A.A.) — Maten gazetesine, Nansiden aldığı aşağıdaki telgrafı neşrediyor:

Milletin büyük bir kaybı

General Cevad vefat etti

Vefat eden kıymetli generalimiz Cevad (Yazısı 3 üncü sayıfada)

Bulgaristanda

Mebus intihabatında muhalifler kazanıyor

Sofya 13 (Telefonla) — Geçen hafta Şümnu ve eski Zağrada yapılan mebus intihabatlarında 48 mebusan ekseriyeti eski partilere mensup muhalifler kazanmıştı ve bu iki vilâyette hükümetin mağlûp olduğunu geçen pazar günü bildirmiştim. Bugün, Burgaz ve Plevne sancaklarında çok hararetli geçen intihap mücadelelerinde eski partizanlar gene galebe çalmışlardır.

Bu iki vilâyette seçilmesi lâzım gelen 41 mebusan ekseriyet yine mu-

(Sonu: Sa. 10 Sü. 5)

Beş senelik askerî planın tatbiki için

Meclisten 125 milyon liralık tahsisat isteniyor

Ankara, 13 (Telefonla) — Beş senelik askerî plânın tatbikine karşılık olmak üzere hükümet Meclisten bir lâyiha ile 125 milyon liralık tahsisat istiyecektir.

Bu suretle 1938 mali yılında Millî Müdafaa bütçesine tahsisi

tekliflenen 82 milyon liradan başka bu fevkalâde tahsisatın 1938 yıllık paranın en kabirğini ifade dumaşa sarfedilecek yekûn 107 milyonu bulacaktır. Bu rakam Cumhuriyetin orduya tahsislediği yıllık paranın en kabirğini ifade etmektedir.

Yeni Fransız kabinesi kuruldu

Blumun dün akşam kurduğu kabinede Delbos ve Şotan yok!

Paris, 13 (A.A.) — Fransız kabinesi katı olarak teşekkül etmiştir. Blum arkadaşlarını saat 18,30 da Reisicumhura takdim etmiştir. Kabinenin katı listesi şudur:

Başvekil ve hazine nazırı (Blum)
Bütçe nazırı (Spinasse).
Hariciye nazırı (Pol Bonkur).
Devlet nazırları (Pol, For, Sarro,

Steg, Violeto, Oriol, Vensan, Frosard)
Adliye nazırı (Rukar)
Millî müdafaa nazırı (Daladiye)
Bahriye nazırı (Kampenchi)
Hava nazırı (Laşambre)
Millî terbiye nazırı (Jan Zey)
Ziraat nazırı (Bonne)
Nafia nazırı (Moş)

(Sonu Sa. 10 Sü. 5)

Alsancak - Güneş maçı bitmedi

Güneş - Alsancak maçı da: bir anstantane..

(Yazısı 9 üncü sayıfada)

Müzik hareketleri:

Jak Tibu ile
bir konuşma

YAZAN: Nizamettin Nazif

Bugünkü müzik dünyasının en parlak yıldızlarından biri mutlaka Jak Tibu'dur. Kralların, kraliçelerin, büyük devlet adamlarından bir çoğunun dostu olan bu sanatın sınırlarını ki hayatında uğradığı biricik betbahtlık ahabları arasında benim de bulunmuşumdur.

Düşününüz bir kere... Bazan Peştede Macaristan kralı naibi Amiral Horti tarafından alkışlandıktan ve bazan Romanyanın çok ince ve münevver Anakraliçesi S. M. Marin ve Kral Karolun iltifatlarını kazandıktan sonra İstanbul'a gelen Tibu burada öyle bir ahabla konuşmağa tahammül ediyor ki, Nizamettin Nazif adını taşıyan bu ahabın ne müzik hakkında ufak bir fikri vardır, ne de müzikten bahsedilmesine tahammül. Bununla beraber kâh dört yıl, kâh yedi yıl uzayan fasılalarla İstanbul bu beynelmilel şöhretli büyük artiste kavuştuğu zaman, ne Nizamettin Nazif onu, ne o Nizamettin Nazif ihmal eder. Eğer ben atik davranıp kendisini garıda veya rihtimde karşılayanlar arasında bulunamamışsam, oteline varır varmaz o, telefona sarılır, beni arar.

Acaba Tibunun kapkara bir müzik cahili ve belki de bir parça müzik düşmanı olan bana ısrarlı bir dostluk göstermesinin sırrı nedir?

Bunu doğrusu ben de bir iki ay evvelisine kadar iyice kestiremedim. Fakat şimdi biliyorum. Zira bu seferki gelişinde Jak Tibu'ya sordum ve o şöyle izah etti:

— Bunda anlaşılacak bir nokta yok. Sizinle beraber bulunduğum zaman kendimde bir dinlenme hissediyordum. Sizin Mozart'la, Beethoven'la, Wagner'le hiç bir alışverişiniz yok. Başkaları bana bin defa rastlasalar, bin defa aynı şeyi soruyorlar. Hiç şüphesiz onların bu alakaları beni memnun ediyor, zira sanatkar bu nevi dikkatler, alakalar ve meraklar içinde yetişir, havasını yapar. Fakat sanatkarı yetiştiren bu dikkatler yüzünden sanatkarın şahsındaki insanın öyle berbat bir yorulmuş, öyle feci bir yıpranışa uğruyor ki... Felâket! Sizin bu meraklı kabile arasından benim için ne mesut bir ayrılışınız var! Siz, benim için âdeta sükunun melodisi gibisiniz. Sizinle konuşurken muhtelif güzel sanatlarla temas ettiğimiz anlar da oluyor. Fakat her bahsın üzerinde o kadar az duruyoruz ki ben en ufak bir yorgunluk bile hissetmiyorum.

O, bir saattenberi etrafını dolduranlar birer ikişer uzaklaştıktan sonra bana bu sözleri söylemişti ve uzattığım bir sigarayı tellendirirken yanımdan geçen garsona seslendi:

— İki Martini kokteyli..

Bundan, Tibu'nun, yanından derhal ayrılmasını istemediğini sezdim. Anlaşılan, sanat hayranları kendisini gene bir hayli yormuş olacaktı ve o, benimle birkaç dakika haval şeyler konuşarak, yani sükunun melodisini dinleyerek dinlenmek istiyordu.

Fakat ben bu sefer aramızdaki zımnî mukaveleyi bozdu. Bu firattan istifade ederek sanat hakkındaki birkaç soru sormak istedim:

— 1938 yılını nasıl buluyorsunuz? dedim.
— Berbat dedi.
— Neden?
— Çin - Japon harbi. İspanyol ihtilali...
Sözünü kestim:
— Yılın, politika bakımından muhasebesini yapmak niyetinde değilim.

— Anladım. Siz de can sıkıcı olmak hevesine tutulduunuz ve sanat bakımından bu yılın vaatli olup ol-

madığını öğrenmek istediniz. Değil mi?

— Evet...
— Eh... Ben de sanat bakımından harplerin ve ihtilallerin bu yılı tahrip etmekte olduğunu söyleyordum işte. Japon erkâniharbiyesinin bu yıl en büyük kurbanı benim. Zira Nankini bombardıman eden toplar yalnız Kuomintang merkezini değil, beni de tahrip etmişlerdir.

Güldüm. O büyük bir ciddiyetle devam etti:

— İzah edeyim... Ben daha geçen yıl, bu mevsimde tam (126) konser vermek üzere mukavele yapmıştım. Bu konserlerin doksanı Uzak Şarkta verilecekti. 30 u Japonyada, kırk beşi Çinde, geriye kalanlar da Yeni Zelanda ile Avustralyada. Harp başlayınca ve bugünkü şiddetli halini almış tabii bizim konserler güme gitti. Size bir fikir vermiş olmak için şurasını da söylemeliyim ki, gerek Çinde, gerek Japonyada Avrupa musikisine çok hayran, münevver ve ince duygulu büyük bir kitle vardır. Bilhassa Çinde. Şanghay ve Nankinde verilecek bir konser kadar hiç bir şey bir artisti manen ve madde ten tatmin edemez. Çin çok değişmiştir. Son on iki yılda üç yıllık fasılalarla dört defa ziyaret ettiğim Çini, daima evvelki haline nisbetle kültür ve güzel sanat bakımından hakikaten dev adımlarıyla yürümüş ve inkişaf etmiş buldum. Japonyada da daima çok mükemmel ve kibar bir sanat muhiti ile tesadüf ettim. Bu iki münevver insan kafflesinin bu iki medeni muhitin birbirini yemesi, kahretmeğe, ezmeğe, bitirmeğe çalışması ne acı!

Ve kokteyl kadehini dudaklarına değdirirken yüzünde acı bir gülümseme belirdi:

— Monşer. Siz hiç, aynı zamanda çok zengin ve çok fakir olan biz insan gördünüz mü?

— Ne demek istediğini birdenbire kestiremediğim için sustum.

— İşte ben... - diye devam etti - Evet ben. Geçen yıl Sovyet Rusyaya davet edilmişim. 30 konser verdim. Ne muazzam salonlar! Binlerce genç kız, binlerce delikanlı. Müzik terbiyesi cidden pek ileride muhitlerle temas ettim ve 30 konserim bana milyonlar kazandırdı. Fakat gelelim bu servete tesahup etmek tarafına. Haddin varsa parayı al, cebine koy ve hu'udu geçmeğe kalk! İmkân ve ihtimal yok. Dostlarıma sordum "Ne yapayım?.. dedim. "Kürk ve elmas satın alabilirsin.. dediler. Sovyetlerin büyük kürk sergilerinden birine gittik Neffs kürkleri, görülmemiş parçalar var. Birkaç tane beğendim. Fakat hangi güzel parçaya el attisem "Bunlar devletin dir; satılmaz!.. cevabıyla karşılaştım. Bana nerede pis, berbat eşya varsa "Buyurun, bunları alın!.. dediler. "Barı elmas alayım.. dedim. Beni gene muazzam bir sergiye gö-

(Sonu 11 inci sayfada)

Hükümetin
borsaya
yapacağı yardım

Hükümet, borsanın Ankara'ya nakli dolayısıyla, fevkalâde masraflarını karşılamak üzere 20920 liralık bir yardım yapılmasına karar vermiştir. Bu yardımın 10.000 lirası bina kirası, 10.920 lirası da memur maaşları olarak borsaya verilecektir.

Borsa komiseri ve borsa memurları borsa kapalı kaldığı müddetçe vazifelerini Ankarada göreceklerdir.

İstanbul menkul kıymetler ve kambiyo borsasının içinde bulunduğumuz mali sene bütçesi Ankara borsasında meri olarak ve Ankara borsasının te sis masraflarını karşılamak üzere İstanbul borsasının masraf kısımlarını da dört bin liralık bir fasıl açılacaktır.

Bundan başka İstanbul borsasında halen iş görmekte olan meclis ile itirazları tetkik heyeti nisan başından itibaren Ankara borsasının aynı vazifelerini görecekler ve İstanbul borsası muamelelerinden ileri gelecek iş ve anlaşmazlıklara da bakacaklardır.

İstanbul borsası kotuna dahil olan şirketlere ait tahvil ve hisse senetlerinin kotasyonu İstanbul borsası kapalı kaldığı müddet içinde Ankara borsasında devam edecektir.

İstanbul kambiyo kontrol müdürü Bay Salih mahkiye vekâletiyle temas etmek ve bazı hususlarda izahat vermek üzere Ankaradadır.

Haber aldığımız göre altın alım ve satımı hakkındaki kanunun genişletilmesi ve bazı taraflara da altın verileceğine dair dolaylı bazı şayialar tamamiyle asılsızdır.

Altın alım ve satımı bir iki ay evvel hükümetin yeni kararlarıyla İş, Ziraat, Emlâk ve Eytam, Osmanlı ve Türk Ticaret bankalarına verilmiş bulunmaktadır.

Bu bankaaların dışında sanat eserleri vücuda getiren şahıs ve müesseselerle, dişçiler de kambiyo müdürlüklerinden usulü dairesinde altın tedarik edebilmektedirler.

Dişçilerin altın elde edebilmeleri beyanname vermek ve aldıkları altını da ne şekilde kullandıklarını göstermek şartlarına mütevakiftir. Bu şekil daire sinde bugüne kadar İstanbulda 203 dişçi kambiyo müdürlüğüne müracaat ederek altın almıştır.

İKİ YANGIN

Dün sabah biri saat altıyı geçerek Sultanhamamında M. Çuvaldar'ın Bo rantan hanımında Vitali adında birine ait şapka deposundan yangın çıkmıştır. Yangının akşamdan bırakılan bir ütü den çıktığı tahmin edilmektedir.

Saat sekize on kala Beyazıt kulesi tarafından görülerek itfaiyeye haber verilen ikinci yangın Eminönünde Limon iskelesinde tavukçu oğluna ait üç katlı kârgir bir sabun imalâthesinde çıkmıştır. Yangının sebebi henüz anlaşıl amamıştır.

Burada bulunan yağ tenekeleri, sabun çuvalları, kâğıt ambalajları tamam men yanmıştır. Tahkikata devam edilmektedir.

KURUN'a abone olunuz ve edininiz

Çapraz Kelime Bulmacası

Yeni bulmacamız

1 2 3 4 5 6 7 8 9

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									

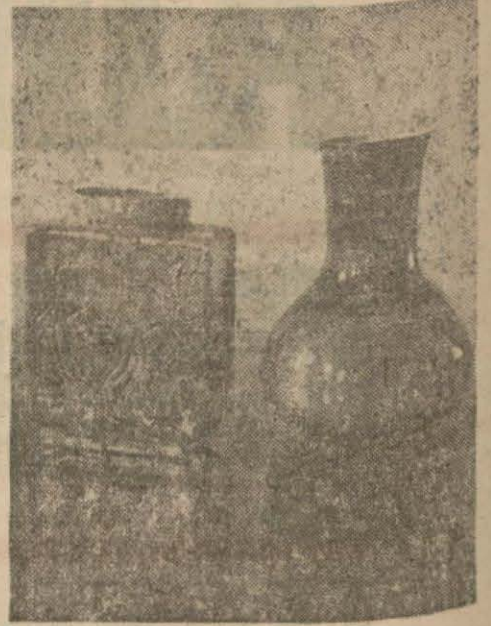
SOLDAN SAGA :

1 — Şu anda yaktığımız şey, 2 — Yüzü buruşturan şey, makinede ipli-

ğin sarılı bulunduğu şey, 3 — Kadınların kaşlarına sürdükleri, Cumhuriyetin tarihe göndüğü devlet isminin ilk iki harfi, 4 — Yazın İstanbulun en çok rağbet görmeyen birinden biri ismi çok duyulmuş meşhur, yılbaşında görülen ak sakallı, 6 — Su, aynı kandan millet, 7 — Görünen, 8 — İki şeyin ortası, razı etmek, 9 — Koçlar çarpışırken bağ vurmalarına denir, işine nihayet verme.

YUKARIDAN AŞAĞI :

1 — Kirlarda kurulan küçük kulübe, koşucu hayvan, 2 — Bir şey yaratma, avukatların birliği, 3 — dil, keder, 4 — Bir kadın ismi, Farsca iyi, 5 —

M.lli bir sanatımız daha
ihya ediliyorİstanbulda bir seramik
fabrikası kurulacak

Güzel sanatlar akademisinde ya pılan seramik işlerden iki numune

bulun muhtelif yerlerinde pek yakında tetkikler yapmağa başlıyorlardır.

Seramik işleri, bilindiği üzere porselen, fayans, sırlı ve sırsız toprak işleri, çanak çömlek, sofra takımları, fincanlar, vazolar, mimaride kullanılan emayeler, karyolalar, banyo, tuvalet, lavabo ve güvetler gibi halkın mühim bir ihtiyacına tekabül edecek eşyayı kendi faaliyet sahasının içine alan büyük bir iştir.

Eski ve milli bir sanayimiz olmasına rağmen gerek istenildiği derecede himaye görmemiş, gerekse laha asrı vasıtalarda bu sanat üzerinde kâfi derecede çalışılmamış olduğundan bu sanat vadisinde ilerlemek şöyle dursun gerilemeğe doğru bazı temayüller de görülmektedir.

Memleketimizde ilk olarak büyük harpte Kütahyada bir seramik fabrikası kurulmuştu. Bu fabrika bir müddet çalıştıktan sonra Sümerbank tarafından satın alınmıştır.

Fakat yapılan tetkikler neticesinde Kütahya'daki mevaddı iptidaiyenin seramik imalatının her kısmında matlûp olan evsafı gösteremediği anlaşılmiştir.

Bu itibarladır ki İstanbulun bir çok yerlerinde seramik mamulâtı için icap eden mevaddı iptidaiyenin yerinde bulunduğu göz önünde tutularak şehrimizde bir seramik fabrikası açılması düşünülmüş ve lazım gelen tetkiklere başlanmıştır.

İstanbulda böyle bir fabrikanın açılması haberi memlekette seramik işiyle meşgul olan ve her yıl asrı vesat ile hazırlanarak yabancı memleketlerden piyasamıza gelen seramik mamulâtı karşısında rekabet edemiyerek kapanan küçük atelye sahipleri bir hayli sönüştür. Yeni fabrikanın yarım milyon liraya kurulabileceği söylenmektedir. Memlekete senevi 4 . 5 milyon lira gibi yeni ve mühim varidat temin edeceğinde bütün alâkedarlar ittifak etmektedir.

Fabrikanın vasatı bir hesapla 1000 . 1500 işçi ve 50 kadar usta sanatkâra ihtiyaç göttereceğinden memlekete yeni bir iş sahası açılmış da olacaktır.

Hükümet bir taraftan eski bir Türk sanatı olan çinçiliği ihya için esaslı tedbirlere girişirken diğer taraftan bu

sanat şubesine yeni elemanlar kazandırmak için güzel sanatlar akademisinde mevcut seramik şubesinin takviyesi zarureti hasıl olmuştur.

Akademide seramik şubesi çökmek fikrini ilk defa eski maarif vekili merhum Necati ortaya atmış, Akademi müdürü profesör Namık İsmail Avrupada bazı tetkikler yapmış, bugün güzel sanatlar akademisinin kıymetli genç seramik profesörü Bay İsmail Hakkıya iş başına getirmişti. Dün kendisiyle görüştüğümüz profesör Bay İsmail Hakkı bu mevzu üzerinde bize şunları söylemiştir:

— Memleketimizde böyle bir fabrikanın açılması her şeyden evvel iktisadî hayatımızda yeni bir genişlik yaratacaktır. Çünkü bu iş oldukça ehemmiyetli miktarda işçi ve despatönere ihtiyaç göstermektedir. İşçi bulmak memleketimiz için müşkül değildir. Çünkü işçi bühranı yoktur; yalnız bu fabrikada özel işi çevirecek sanatkarları bulmak biraz güç olacaktır. Şimdiki halde Türkiye'de bu işten anlayan yeni ve kıymetli eserler yaratacak bir işçi ile mücehhez pek az sanatkar vardır. Fakat Akademideki şubemizde çalışan gençlerin arasında büyük istidatlar görüyorum. İleride de kurulacak Türk seramik endüstrisinde elemanları bu şube yetiştirecektir.

Akademide seramik şubesi açılarak, ileride, bir seramik endüstrisi kurulması düşünülmüş ve milli bir menfakettürün esasları üzerinde yürünmüştür.

Bugünkü Akademi seramik şubesi en basit bir şekilde bu gayeye hizmete çalışmaktadır.

İstanbul civarında bulunan topraklardan çıkarılacak mevaddı iptidaiye ile bugün Pariste en lüks mağazalarda satılan güzel sanat eserlerini gölgede bırakacak eserler vermek mümkündür. Hükümetin bu güzel teğebbüsünü takdirle karşılamak imkânsızdır.

Memleketimizin eski ve milli bir sanatı olan çömlekçilik ve çinçiliğini ihya etmek için hükümet İstanbulda bir seramik fabrikası açmağa karar vermiştir.

Bu maksatla alâkedarlara tetkikler yapmak üzere emir verilmiştir.

Fabrikayı kurmağa Sümerbank memur edildiğinden mühendisler İstan-

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
5 aylık	260	425 "
6 aylık	475	820 "
Yıllık	900	1600 "

Tarifesinden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmeyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammidir.

Abone kaydını bildiren mektup ve teletraf ücretini, abone parasının postası banka ile yollama ücretini ilave kenara üzerine alır.

Yeniden 5 abone yazan veya 5 abone birden yazılanlara mektuplarla köy odalarına ayrıca tenzilat yapılır.

Türkiye'nin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Adres değişikliği ücreti 25 kuruştur.

Şehir Haberleri

Milletin büyük bir kaybı

General Cevad vefat etti

Ordumuzun eski ve kıymetli komutanlarından Orgeneral Cevad dün sabah saat 15 te 68 yaşında olduğu halde Niğantaşındaki köşkünde hayata gözlerini yummuştur.

Harp tarihimizin muhtelif sahnelerinde tam bir Türk kahramanı ile erkekçe döğüşmüş olan Orgeneral Cevad 15 gündüzenberi rahatsız bulunuyordu.

Muhtelif değerli doktolar kendisini tedavi için her gün sıhhatine büyük bir aklaka göstermekteydi. Bu arada Gülhane hastahanesinin profesörleri, Mazhar Osman, Akıl Muhtar, gibi tanınmış doktolar da General Cevadın sıhhatini ehemmiyetle takip ediyorlardı.

Generalin sıhhati biraz iyileşmeğe yüz tutmuş iken dün sabah tekrar büyük buhranlar geçirmeğe başlamış, bandeda bulunan aile efradına ve oğluna kendisini iyi hissetmediğini söylemiş tir.

Saat 10 na doğru General birdenbire fenalaşmış, nazfi dimağiden anı olarak vefat etmiştir.

Generalin ölümü aile efradı arasında büyük bir heyecan ve teessür uyanmıştır. Generalin kızı ve oğlu ve torunlarının göz yaşları bir anda köşkü derin bir matem içerisinde bırakmıştır.

Ölümünden haberdar olan Generalin aile dostları, generaller, İstanbul merkez kumandanı general Hâlis, General Hasan, general Galip ve bütün ordu mensupları bu kayıptan son derece teessür duyarak derhal köşke gelmişlerdir.

GENERAL İÇİN PARLAK BİR CEVAZE MERASİMİ YAPILACAK

Ölümü bütün millette büyük bir teessür uyandıran değerli general için bugün büyük ve parlak bir askerî cenaze merasimi yapılacaktır.

Merhumun cesedi Niğantaş Büyük Şiflik sokağında köşküden alınarak saat 11,5 ta İstanbul garnizonundan istihare edecek piyade ve süvari kıtası, birkaç polis müfrezesi, jandarma ve sivri kalabalık bir halk küttlesinden teşkil edilerek muazzam bir cenaze alayında bir top arabasına konularak Teşvikiye camine götürülecektir.

Cenaze namazı kıldıldıktan sonra tekrar arabaya konarak matem marşı ile Niğantaş alay Beşiktaş hareket edecektir.

Beşiktaş vapur iskelesinden Şirketi hayriyenin ayrılacak hususî bir vapur ile cenaze vapura alınarak Kadıköyeye getirilecektir. Kadıköyünde de yine askerî bir merasimle ve top arabasıyla Erenköy aile kabristanına götürülerek ebedî menfine bırakılacaktır.

BÜYÜK ASKERİN TERCÜME HALİ

Merhum General Cevad Arapkirli Cevat Şakir Paşanın oğludur. İstanbulda doğmuştur. Galatasaray Sultanisini ikmal ettikten sonra 1304 (1888) de mektebi Harbiyeye girmiş, 1310 da erkânharp yüzbaşılığı ile çıkarak fahri yaver olmuştur. Bundan bir sene sonra kaymakamlığa, dört sene sonra miralaylığa, beş sene sonra ferikliğe terfi etmiştir.

Meşrutiyet inkılabında rütbesi teker kaymakamlığa çevrilmiş, 326 da yine miralay olmuş, 328 de birinci müfettişlik şark orlusu erkân harbiye reisi, sonra 9 uncu firkaya kumandan tayin edilmiştir.

329, 330 da Bulgaristan hudut işleri meşgul olmuş, mira aylığa terfi edilerek Boğaz mevkiî müstahkem kumandanlığına, 331 de 14 üncü, 332 de 13 üncü kolordu kumandanlığına, 333 te sekizinci ordu kumandanlığına tayin edilmiştir. 334 te rütbesi fenikliğe namî reislğine, bundan sonra karargâh uctine tayin olunmuştur.

335 te Erkân harbiye umumî reisi olmuş, 336 da buradan çekilerek millî mücahedeyle iştirak etmiştir.

General Cevad çok değerli bir kumandandı. Askerlik hayatında memle-

kete muhtelif yollardan hizmet etmiş, erkânharbiyeden çıktuktan sonra "Maîyeti Seniye", erkânharbiyesine memur olmuş, müteaddit defalar Avrupada muhtelif hükümetler nezdine gönderilmiştir.

Meşrutiyetten sonra Yıldızda ikinci firkâ kumandanlığına, onu mütekaip te Erkânharbiye mektebi müdürlüğüne, daha sonra erkânharbiye reislğine getirilmiştir.

General Cevad Balkan harbine iştirak ettiği gibi büyük harpte de Çanakkalede, Galiçyada, Elcezire cephesinde büyük yararlıklar göstermiştir.

General Cevad mütareke senelerinde İngiliz hükümeti tarafından Maltaya sürülmüştür. Maltadan döndükten sonra Anadoluyo geçerek Alana ve Diyarı bakır kumandanlıklarında, âli meclisi askerî azalığında bulunmuş, bundan sonra Avrupaya askerî muraşhas olarak gönderilmiştir.

Diyarbakır kumandanı iken mebus seçilmiştir. Orgeneral rütbesinde âli meclisi askerî azalığında iken yaş ka-rununu meclisince 65 yaşında tekwüt edilmiştir.

GENERALIN GERİDE BIRAKTIĞI AİLESİ

Merhum general cevad üç sene kadar evvel karısını kaybetmiştir. 30 - 35 yaşlarında kadar iyi tahsil görmüş bir oğlu ile bir kızı vardır. Bundan başka Robert Kollejin son sınıfında okuyan bir torunu, Galatasarayda okuyan diğer iki torunu daha vardır. General Cevad torunlarını ve bilhassa oğlu Hasan Cevadı çok severdi.

GENERALIN OĞLU EN BÜYÜK TEESÜR İÇİNDE

Dün generalin köşküne kadar giden bir arkadaşımızın muhtelif suallerine Hasan Cevad şunları söylemiştir:

" Bababr kaybettığım için duyduğum teessürü hiç bir zaman unutmuyacağım. Sevgili babamı çok, pek çok sevdim. O da beni o kadar sevdi ki, size tarif edemem. Geçen yaz babamla Çekoslovakyaaya gitmiştik. O kadar güzel eğlendik ki hayattında orada geçirdiğimiz günleri hiç unutmuyacağım. Babam çok olgun bir adamdır. Bana daima iyi şeyleri gösterir, küçüktenberi daima okumanın dünyada en büyük zevk olduğunu söylerdi.

Bu sabah gözümüzdün önünde kayboluşu tasavvur edemediğimiz kadar derin bir yara açtı. Diğer kız kardeşimi, ve torunlarımı da çok sevdi.

GENERALIN YAVERİ DİYOR Kİ:

Merhum General Cevadın son yıllarında yaverlik etmiş olan Bay Sami de şunları söylemiştir:

" - Generali babam kadar sevdim. Onun yanına daha gelmeden arkadaşlarımdan işitmişim. Orlunun çok iyi tanıdığı general Cevad, mert, görgüllü, tahsilî mükemmel bir adamdır. Fransızca, Almancayı, İngilizceyi de çok iyi biliyordu. Tam bir asker ruhu taşıdığı için görüp geçirdiği büyük harlerden sonra muhtelif lisanlarda yazılmış asker kitapları okumağa başlamıştı. Bu vadede mühim denilecek e-tütleri dahi vardır.

Benim onu sevdiğim kadar o da beni kendi oğlundan ayırt etmeyecek kadar severdi. Ölümü beni de çok sarstı..

MEKTEP ARKADAŞI GENERAL GALİBİN TAHASSUSLARI

" - General Cevad ben harbiyede tanışmışım. Daha küçüklüktenberi onun iyi bir adam olacağını anlatan halleri vardı. Arkadaşları arasında çok sevilir, fakirleri korur, kendinden büyüklerine hürmet etmeği borç bilirdi.

Mektepten ayrıldıktan sonra vazifelerimizin ayrılığı dolayısıyla birbirimizden uzaklaştık. Fakat daima önümüze çıkan fırsatlardan istifade de etmiyor değildik.

Onun ölümü memleket için hakikaten büyük bir ziyadır. Çünkü o, memle-

Tayyareler, her hangi bir harpte kat'i muvaffakiyet amili olamayacak mı ?

Bir ingiliz mütefekkeri muhtemel bir ingiliz - Alman harbinde Beritanyanın alacağı müdafaa tertibatını anlatıyor

Son defa İspanyada bir tetkik seyahati yapmış olan meşhur İngiliz âlimi J. B. S. Halsey İngiliz halkının muhtemel bir düşman taarruzu karşısında kendini nasıl müdafaa etmesi lâzım geldiğini anlatan çok şayanı dikkat bir yazısında diyor ki

"Hava harbine dair söylenmedik söz kalmadı. Fakat boşuna değil. Zira elimizde geldiği kadar harbe mani olmak azminde isek, yahut hücumu uğradığımız zaman kendimizi lâyıkile müdafaa edeceksek, bu meseleyi hasta başımızdaki bir doktor kadar soğuk kanlılıkla mülâhaza etmemiz icap eder.

Her şeyden evvel şunu söyleyelim ki, bombardımanı yapmakla harp kazanılmaz. Son İspanya ve Çin harpleri bunu gösteriyor. General Franko evvelâ Madridi, sonra Katalonyayı havadan bombardıman edip tehdit ile kendi hükümü altına sokmak istedi. Fakat buna muvaffak olamadıktan başka, hükümet taraftarı İspanyanın tek bir cephe halinde kendi aleyhine toplanmasına sebep oldu. O kadar ki, bu cepheyi bir sene evvel tesis etmek gayri mümkündür.

Çinliler ise hâlâ harp etmekte devam ediyorlar. Nankin şehri, tayyare kuvvetleriyle değil, piyadelerin gayretile alınmıştır.

İngiltere hakkında da böyle düşünülüyorlar. İngiliz bombardıman tayyarelerinden mürekkep büyük bir filonun, Herhangi diğer devleti fazlasile korkutup onlardan, hiçbirinin bizimle harp etmeğe cesaret edemeyeceğini zannediyorlar. Bana kalırsa bu tehlikeli bir zandır. Zira, meselâ ikinci bir Alman - İngiliz harbi olduğu zaman - ki olmamasını çok arzu ederim ve olmayacağına itimadım var.

Hitler bizim birkaç bombardıman tayyaremizin Almanyayı bombardıman edip birkaç Alman kadın ve çocuğunun ölmesini candan istiyecektir. Zira bu hal, Alman ahalisini, İngiliz halkı aleyhine o kadar sıkı bir cephe halinde toplayacaktır ki, o itihadi hiçbir propaganda kuvvetile temin edemezsiniz.

Şu halde bizim bombardıman tayyarelerimiz, harbe mani olamayacağına göre, müdafaaamıza bakmalıyız.

Bizim ilk müdafaa hattımız havadadır. Maalesef muharebe tayyareleri yerine uzun mesafe bombardıman tayyareleriyle meşgul oluyoruz.

İkinci müdafaa hattımız, tayyare toparıdır. Londranın müdafaaası, bugün gayri kâfi bir mevcut halinde bulunan redif taburlarının eindedir ve bunlar kısmen, esas itibarile 1913 de hazırlanmış olup son harp esnasında birdenbire tayyare toplarına çevrilmiş olan toplarla mücehhezdirler.

Bunu da bırakalım. İlk ve ikinci müdafaa hattımızın mükemmel olduğunu farzetsek bile, ki değildiler - düş-

kete her zaman hizmet etmiştir. ve çalşkan, ordunun tam manasile medarı iftiharını olmuştur. Balkan harbinde, harbî umumide, Çanakkalede çalıştı. Büyük yararlıklar gösterdi. Ömrünün son yıllarına kadar memlekete hizmetten çekinmedi. Millî harekâta dahil oldu.

Kendisinin askerî hizmeti çok yüksektir. İlim İrfanı da tamamile yerindedir. Avrupayı görmüş, muhtelif lisanlar öğrenmişti. Vatana muhabbeti, gayreti ve fukaraperverliği itibarıyla tamamile bir Türk nümunesi idi..

Değerli ve vatana hizmetile fahreden bir evlâdından mahrum olduğu için ailesine, şerefli ve emekli bir mazi taşıyan bir rüknünü kaybetmiş olduğu için orduya, en kudemli mezununu kaybetmiş olduğu için de Galatasaraya tarziyetler sunarız.

manın bazı bombardıman tayyareleri hudutlarımızı geçmeğe muvaffak olabirler. O takdirde bir üçüncü müdafaa hattımız olmak lâzımdır. O da, münferiden vatandaşların müdafaaasıdır. Zira, düşman bombardıman tayyareleri askerî hedeflere bomba salmak istese bile, bunlara tam manasile isabet ettirecek kadar serbest bulmayacak kendini, ve sivil ahalinin çoğu ölecek.

Hava muharebelerinde belki de iki çeşit gazdan biri kullanılacaktır. Meselâ bir bomba atılması muhtemeldir ki, o bombadan birdenbire bir gaz bulutu çıkar bu gaz bulutu bir adamı dakikasında zehirleyebilir. Eğer maske bulunursa müteessir olmaz. Zehirlenen kimse, hemen ölmez; bazan saatlerce, günlerce yaşayabilir.

Bundan başka yağlı bir mayi vardır ki, onun buğusu zehirli gazdır. Ya bombalar atılır, yahut da şehir üzerine serpilir. Bu yağlı mayi, günlerce sokaklarda kalabilir. Onun için, ya hususî surette temizlenir, yahut bir başka mahfûl ile imha edilir.

Bu mayinin buğusu, yukarıda bahsettiğimiz zehirli gaz kadar süratle zehirlemez. Fakat deriyi yakar, sıyrır. Bereket versin bu sıyrıklar nadiren vahim neticeler tevhit eder, hatta, geçtikten sonra bir emare bile bırakmıyor.

Şayanı memnuniyet olan bir diğer cihet var ki, o da zehirli gazların evlere pek yavaş girebilmesidir. Hatta odalar sureti hususiyede zehirli gazın korunmuş olmasa dahil.

Eğer bir zehirli gaz bombası, doğrudan doğruya evin içine düşmezse, mevcut tehlike o kadar fazla olmaz, hele maskeler giyildiği takdirde tehlikenin derecesi daha azalır.

Zehirli gaz, büyük bir sahâyı ihtiva etmedikçe, o kadar müessir olmaz.

Meselâ, Londrayı hakiki surette zehirli gaz tehlikesine koyabilmek için, birkaç yüz tane düşman tayyarenin hep birden şehir üzerinde uçabilmesi ve herbirinin attıkları bombaları tam hedefine isabet ettirmeleri lâzımdır. Fakat buna imkân ve ihtimal verilemez. Zira, bizim takip tayyarelerimiz ve tayyare toplarımız, onlara bu fırsatı vermiyecektir.

Eğer, zehirli gazla beraber, yangın çıkarıcı bombalar atacak olurlarsa o zaman evleri zehirli gaz karşı muhafazalı bir yer olmaktan çıkar. Zira yangın başlayınca, ve evler tehlikeye maruz olduktan başka yanıp bitecek ve ahali açıkta kalacaktır. Diğer taraftan, husule getirilen yangının alevleri zehirli gazı yukarıya itecek ve binnetice dağılmasına sebep olacaktır. Demek ki, hem yangın bombaları, hem de zehirli gaz bombalarıyla beraber şehir üzerine hücum etmekten yüzde yüz muvaffakiyet elde edilemeyecektir.

Bana kalırsa, yangın çıkarıcı bombaları atmaktan düşmanın edeceği istifade şu olacaktır. Ya geceleyin hücum edildiği zaman evvelâ şehirden yangın çıkarmak suretile orayı aydınlatacak ve müteakiben gelecek bir diğer filo da hedeflerini kolaylıkla bulacak, bu bombardımanı yapacaktır.

Maalesef büyük bombalara karşı himaye daha zordur. Meselâ, çeyrek ton ağırlığındaki bir Alman bombası, geliş güzel bir evin ta bordasına kadar iniyor; ondan sonra patlayarak bütün evi berhava ediyor, bu itibarla bu gibi tehlike karşısında şehri tahliye etmek, veya bombanın nüfuz edemeyeceği sığınaklara girmek icap edecektir.

Londrayı gözönüne alırsak, değil birkaç gün içinde, tam bir haftada bile, bütün Londra halkının yarısını bile boşaltmak mümkün değildir. Şu halde sığınaklara ihtiyaç vardır.

(Sonu 11 inci sayfada)

Kısa haberler

* Çanakkalede İtalyan bandıralı Kapapino vapurunun batması neticesinde kaza dolayısıyla İtalyan ve İspanyol vapur kumpanyaları arasında zuhur eden davaya 2 inci Ticaret mahkemesinde devam edilmektedir. Ehli vukuf henüz zarar ve ziyân tesbit elen raporuna mahkemeye vermemiştir.

Görülen lüzum üzerine ikinci ticaret mahkeme heyeti Halice giderek batan vapur üzerinde keşif yapmışlardır.

* Denizbank müesseselerine kıymet biçme faaliyeti devam etmektedir. Denizbank devredilen İstinye doku uzun müddettenberi hiç tamir görmemiştir. İktisat Bakanlığı doku ıslâh edip Marmaranın en mühim havuzu şekline cökacaktır.

* Bodrumda kulak denilen yerde sünger çıkarılmaktadır. Amerikalılar buna Ege ipliği adını vermişlerdir.

Amerikalılar bu süngerleri on santimetre murabbanla kesmekte ve üzerinde bir çıkıntı varsa bunu makasla alarak bu iplik ile mendil yapmaktadır.

* Şimdiye kadar iskambil gibi oyun kâğıtlarından alınan vergi hazineye geçmekte idi. Son neşredilen bir kanunla yeni resin hazırandan itibaren belediyyeye ait olacaktır.

* Yenibahçeler yapılmasına karar verilen stadyum için lâzım gelen istimlakle yakında başlanacaktır.

938 mali senesinde bu işe ait tahsisat ayrılmıştır.

* Terkos şebekesinin ıslâhı ve su miktarile tazyikinin artırılması için terkos gölündeki fabrikada yapılan inşaat önümüzdeki mayısta ikmal edilecektir. Bu inşaat, eski makinelerin İngiltereden gelen makinelerle tebdili ve havuzunun bir misli tevsiinden ibarettir.

Yeni tesisattan sonra ve su miktarı artacağından Halkalı ve Kırkçeşme sularının şehre ihale ettiği su miktarı terkos suyu ile telâfi edilecek ve mayısta Kırkçeşme ve Halkalı suları tamamile kesilecektir.

* Gıda maddeleri satan esnafa tifo aşısı yapılmasına karar verilmiştir.

* Cellâd gölünün kurutulması için açılan kanallar, bu seneki feyzanlardan büyük zarar görmüş, kanalların mühim bir kısmı da bozulmuştur. Gelecek senelerde de aynı vaziyetlerin tekrerrüne meydan bırakılmamak üzere kanalların iki tarafına duvar örülmesi ve üzerlerinin de betonla bağlanması muvaffak görülmüştür.

* İstanbulda et sarfiyatının artması, İzmir vilâyetindeki mevaşi sevkiyatı üzerinde de tesirini göstermiştir. İstanbul Şehir meclisinin kararı üzerine İzmirdeki kasaplar İstanbula mühim miktarda kasaplık hayvan sevkine başlamışlardır. Sevkiyat kara ve deniz yolu ile yapılmaktadır.

* İzmir vilâyeti, ziraat müdüriyeti, muhtelif kazalar ve nahiyelerle köylere asma çubuğu, meyveli ve meyvesiz ağaç fidanları tevzi etmektedir.

Şimdiye kadar 150 bin Amerikan çubuğu, 40 bin Amerikan asma aşu kalemi, 35 bin ağaç fidanı ve aşu kalemi dağıtmıştır.

* Bir müddet evvel bir devriâlem seyahati maksadile Konya vapuruna atlayıp Finike de yakayı ele veren İzmir lisesinden Cazım ve Alp Aslan, aynı vapurla İzmirle getirilmişlerdir.

İki genç kendilerini görmek merakile rihlîm dolduran halkın arasından ellerinde birkaç salkım muz, birer mandolin ve ufak birer çanta ile geçmişler, polis tarafından ailelerine teslim edilmişlerdir.

Avusturyanın Almanya'ya ilhaki meselesi

(Üst yarım 1. inçide)

Viyana, 13 (A.A.) — Polis kotaları, S.S. ve S.A. ların yardımı ile, vatansız cephenin silah depolarını tesellüm başlamıştır.

Alman hava kuvvetleri filoları Aspern tayyare meydanına inmiştir. Normal hava servisleri Avusturyalı memurlar tarafından temin olunmaktadır. Yalnız tayyare meydanının kontrolüne Alman hava kuvvetleri erkânı harbiyesi bakmaktadır.

Bükreş, 13 (A.A.) — Romanyada seferberlik ilân edildiğine dair bir İngiliz gazetesi tarafından verilen haber burada katı surette yalanlanmaktadır.

Hitler Babasının Mezarını Ziyaret Etti

Linz, 13 (A.A.) — Geceyi Linz'de geçirmiş olan Bay Hitler, bugün saat 11,45 te, ana ve babasının mezarlarını ziyaret etmek üzere, Leonding'e hareket etmiştir.

Bugünkü programın bundan sonraki kısmı daha katı olarak tesbit edilmiş değildir. Bay Hitlerin öğleden sonra Salzburg'a gitmesi muhtemeldir. Bazılarının zannettiklerine göre, Bay Hitler, bu geceyi de Linz'de geçirecektir.

Berlin, 13 (A.A.) — Öğrenildiğine göre, Bay Hitler, Leon Ding'de babası ile annesinin mezarı yanında birkaç dakika durmuştur.

Führerin muzafferane bir surette Viyanaya girmesini Plebisitin hitamına talik etmesi muhtemeldir.

Linz, 13 (A.A.) — Hitler Leondingden Linz'e avdet etmiştir.

Majestik Oteline Vaziyet Edildi

Viyana, 13 (A.A.) — Majestik Oteline bu sabah vaziyet edilmiştir. Otel, yarın sabah gelecek olan Bay Hitler tahsis edilecektir. Bay Hitlerin burada yalnız bir gün kalarak yine Linz'e döneceği bildirilmektedir.

Viyana'ya Boyuna Asker Geliyor

Viyana, 13 (A.A.) Viyanaya Alman kıtaatı gelmeğe devam ediyor. Garp istasyonunda bütün öğleden sonra hummalı bir faaliyet görülmüştür.

Saat 17,30 da hususi bir trenle bir piyade alay ve bir mitralyöz bölüğü gelmiş ve bir süvari kıtası ile birlikte başka muzika olduğu halde ve halkın coşkun tezahürleri arasında kışlalarına gitmişlerdir.

200 Bombardıman Tayyaresi Viyanada

Viyana, 13 (A.A.) — Avusturyada ne kadar Alman askeri bulunduğunu tahmin müşkül olmakla beraber bu miktar oldukça doğru olarak 250 bin raddelerinde tahmin edilmektedir.

Bunda Almandan gelen 40 bin Avusturyalı Lejyoner de dahildir. Viyana civarında 200 den fazla bombardıman tayyaresi mevcuttur.

Belediye amelişi çok erken şehri donatmağa başlamıştır.

Viyana, 13 (A.A.) — Aspern tayyare meydanı geniş bir askeri hava kargârı halini almıştır.

Bir çok avcı tayyarelerinin refakatinde olaak iki yüz Alman bombardıman tayyaresi gelmiştir. Bunlardan yüzü Avusturyanın muhtelif tayyare meydanlarına tekrar uçmuşlardır.

Alman hava kuvvetleri Kumandanı General Miib, hââ burada bulunmaktadır.

Dolfus'un Heykeli Yıkıldı

Viyana, 13 (A.A.) — Dün akşam Dolfus'un heykeli yıkılmış ve parça parça edilmiştir. Stiya'da da otuz kadar başka heykel tahrip edilmiştir.

Hitlerin nutku

Linz, 13 (A.A.) — Dün geceki büyük tezahürat esnasında Bay Hitler ve Says İnkuart'ın nutukları, meydanı dolduran halkın coşkun tezahürleri ve alkışlarıyla mütemaddi surette, hemen her kelimede kesilmiştir.

Belediye meydanını dolduran binlerce kişinin nihayet bulmaz alkışları arasında Bay Hitler söz almış ve aşağıdaki nutku söylemiştir:

"Erkek, kadın Alman vatandaşları, federal şansölye.

Bana karşı söylediğiniz hoş geldiniz sözlerinden dolayı size teşekkür ederim. Alman milletinin büyük rayhını kurmak arzu ve azminin yalnız birkaç kişinin arzu ve azmi olmayıp bizzat Alman milletinin arzu ve azmi olduğunu göstermek üzere buraya geldiğizden dolayı sizlere, ayrıca, hassaten teşekkür ederim. Bazı enternasyonal hak arayıcıların bu akşam buraya gelerek hakikati görmelerini ve aynı zamanda bu hakikati sonradan itiraf etmelerini isterdim.

Vaktiyle bu şehri terkettiğim zaman, kalbimde bugünkü aynı imanım vardı. Kader, Alman devletinin başına getirmek üzere vaktiyle beni bu şehirden uzaklaştırırken, bana her halde bir vazife vermişti. Bu vazife ise, küçük ve aziz vatanımı Alman rayhına ifa etmekti ve bu vazifem için yaşadım ve mücadele ettim. Bugün bu vazifemi yaptığımı kanı bulunuyorum.

Sizler, buna şahitsiniz ve bürhansınız. Sizleri ne zaman çağıracağımı bilmiyorum. Bugünün uzak olmadığını ümit ederim. O zaman, kendi imanınızı açıkça bildireceksiniz. O zaman ben de, vatanımı, bütün Alman milletine iftihar ile gösterebileceğim.

Netice, Alman milletini ayırmak için yapılacak bütün teşebbüslerin beyhude olduğunu göstermelidir. Nasıl bütün Alman milleti kendi payına düşeni yapmağa hazır ise, o zaman siz de Alman istikbal için kendi payınıza düşeni yapacaksınız.

Alman milleti, daha bugünden vazifesini yapmaktadır. Almandan her bucağından gelen ve bu esnada Avusturya içinde yürümekte olan Alman askerleri, büyük Alman milletinin birliği için, rayhimizin satveti için, hazır fedakâr muhariplerdir. Yaşasın Almanya.

Gerek bu iki nutuk, gerek bütün Linz tezahürleri, bütün Alman ve Avusturya radyoları tarafından neşredilmiştir.

Göringin sözleri

Berlin 13 (A.A.) — Göring bir nutuk söyleyerek nasyonal sosyalist partisinin iktidar mevkiine geçtiği zamandanberi kaydedilen terakkilerden bahsetmiş ve İtalyan - Alman dostluğundan sitayişkâr bir lisanla bahsettikten sonra Avusturya hadiselerine geçerek şunları söylemiştir:

— Alman askerleri Avusturyaya fatih sıfatıyla değil kurtarıcı sıfatıyla girmişlerdir. Yalnız Almanları alâkadâr eden bu meseleye kimsenin müdahale etmeğe hakkı yoktur.

Avusturyadaki Alman milleti nihayet plebisit yolu ile serbestçe mukadderatını tayin edebileceği ve Almandan vereceği karara riayet edecektir.

Göring harpten sonraki teerid ve tezell edilmiş Almanya ile şimdiki kuvvetli ve herkesin hürmet ettiği devlet arasında bir mukayese yaptıktan sonra Duçeden sitayişle bahsetmiştir. Hatip, komünizme karşı mücadele ederken İspanyada ve başka yerlerde ölen muhariplerin hatrasını anmıştır.

Göring, İtalyadan da bahsederek Musolini Berline geldiği zaman Alman halkının kendisini müttefikan alkışlamasındaki manayı da tebarüz ettirmiş ve demiştir ki:

"Bu alkışlar bütün dünyada birlikte hak ve hürriyet için yapılan mücadelelerden dolayı duyulan sevinçli izhar etmekte idi. Bugün Alman milleti Duçeye karşı samimi bir gükran hissi beslemektedir. Musolininin şövalöresk hareketini hiçbir zaman unutmuyacağız. Mumaleyleh Alman şefini lâ-yiki veçhile takdir etmiştir.

Hatip şu sözleri ilâve etmiştir: "Alman milleti İtalyanın komünizmi aleyhindeki pakta iştirakini de selâmlar. Roma - Berlin - Tokyo - müsellehi son haddine kadar komünizm ile amansız bir mücadele için bir zaman teşkil etmektedir.

Hatip Almandan bütün milletler arasında hukuk müsavatına müstenit haldeki bir sulh istediğini ve müsterek emniyet ve Milletler Cemiyeti sistemlerini reddettiğini söylemiştir. Bu sistemler, galiplerle mağlûplar arasında bir fark gözetmekte ve zengin memleketlerle fakir memleketler arasında harp çıkması ehlikesini doğurmaktadır. Almanya hiçbir milletin dâlâli işlerine karışmak istemez. Fakat, Almanya hudutları arasında yaşayan Almanları himaye etmeğe karar vermiş bulunmaktadır. Almanlara hücum edenler Almanya'ya hücum etmiş ad-

dedilir ve kendisini ateş etmeğe hazır Alman topları karşısında bulur. "Kızıl, Almeria şehrinin bombardımanından alacak ders bundan ibarettir.

ALMAN VE AVUSTURYA PARALARI BİRLEŞTİRİLECEK

Berlin 13 (A.A.) — İyi haber alan mahafil, Avusturya ve Alman paralalarının birleşmesine ve iki hükümet arasındaki gümrük hudutlarının kalkmasına Avusturyanın tamamile Almanya'ya ilhaki yolunda atılacak olan ilk adımlar olduğu beyan edilmektedir.

İlhak hareketi büyük bir süratle yapılacaktır. İlhakı kolaylaştıran sebeplerden biri Hitlerin Alman ve aynı zamanda Avusturya nasyonal sosyalist partilerinin gafi bulunmasındır. Para ve gümrüklerin birleştirilmesi nasyonal sosyalistler bütün vilâyet ve belediyelerin başına geçtikten sonra yapılacaktır.

Birçok Alman iktisat ve maliye eksperleri iktisadi ve mali temessül işlerini başarmak üzere Avusturyaya gönderilmişlerdir.

Alman memurları da Avusturyaya gönderilecek ve Avusturya memurları staj görmek üzere Almanya'ya gidecektir. Alman askerleri birlikleri Avusturyaya gidecek ve Avusturya birlikleri de Almanya'ya gönderilecektir.

Avusturyada tatbik edilecek olan Alman nafia plânları aylardanberi hazırlanmıştır.

Avusturyalı işsizlere Almandan iş verilecektir. Almanya, tek para meselesi halledilir edilmez Avusturya endüstrilerine büyük sermayeler yatırmak fikrindedir.

Avusturyalılar ise artık kambyo meselesi mevzu bahis olamayacağı için Almandan daha çok miktarda mal satın alacaklardır.

İyi haber alan mahfellerde söylenildiğine göre plebisit hakkındaki Alman metodu Sar'da bir kere teerübe edilmiştir. Bu mahfeller bu sefer de Almandan Avusturyada büyük bir muvaffakiyet kazanacağından ve plebisitten elde edilen neticelerin Avusturya teferütcülerinin mukavemet teşebbüslerini kıracağından emindirler.

VIYANADA "HİTLER MEYDANI", LINZ 13 (A.A.)

Resmen bildirildiğine göre, Viyana belediye reisi B. Hitler ve telgraf çekerek, "Almandan ikinci büyük şehri olan Viyananın belediye sarayı önündeki meydana Adolf Hitler isminin verildiğini ve bunun Führere Viyana şehrinin ilk sadakat yeminini teşkil eylediğini", bildirmiştir.

ŞUŞNIG VIYANADAN AYRILDI

Viyana 13 (A.A.) — Şuşnig, hükümetin müsaadesile dün akşam Viyanadan hareket etmiştir. Nereye gittiği malûm değildir. Eski Başvekilin Macaristana gideceği zannedilmektedir.

VIYANADAKİ TEZAHÜRAT

Viyana 13 (A.A.) — Dün gece, yarım milyon kadar insan, sokaklara dökmüştü. Genç kızlar, genç mektepliler, işçiler, sabık muharipler, bütün esnaf teşekkülleri geçit resmine iştirak etmiş ve bunu müteakip, üzerlerin de Nazi alâmetleri taşıyan ve Nazilerin mutabak bağışlarını tekrar eden tezahüratlarla dolu otobiller, arabalar, kamyonlar ve otobüsler geçmiştir. Dün gece şenliklerde tezahüratlar kadar da seyirci bulunmuştur.

ÇEKOSLOVAKYA MÜLTECİ ALMIYOR

Prag 13 (A.A.) — İstisnaf ahval hariç olmak üzere Avusturyadan mülteci girmesine müsaade edilmemesi emredilmiştir.

Şimdiye kadar 50 kadar Avusturyalı İmni Çekoslavyaya girdiği tahmin edilmektedir. Buna mukabil birçok acemiler ve bilhassa Polonyalılar Viyanadan buraya gelmişlerdir. Söylenildiğine göre Viyana istasyonlarında müthiş bir kalabalık vardır.

Bu sabah hududa gelen 200 Avusturyalı geriye gönderilmiştir.

Gümrük binaları Nazi müisleri tarafından işgal edilmiştir.

Von Papenin refikası Viyanaya gitmek üzere hududu geçmiştir.

Hitlerin Musoliniye gönderdiği mektubun metni

Roma 13 (A.A.) — Hitlerin Musoliniye göndermiş olduğu mektubun başlıca fıkraları:

Senelerdenberi Avusturya Almanları her türlü kanunu esasiden mahrum olan bir rejim tarafından cebir ve şiddete maruz kalmakta, fena muamele görmekte idi. Her gün daha ziyade tahammülü gayri kabil bir hal alan bu gerginliği ortadan kaldırmak için Şuşnig nezdinde son bir teşebbüste bulunmağa karar verdim. Ve Avusturyada hiçbir ekalliyetin nasyonal sosyalist fikirler taşıyan bir ekseriyete fena muamele etmesi keyfiyetine müsamaha edilemeyeceğine kendisinin nazarı dikkatini celbettim. Şuşnig müsavatın tesis edilmemesi halinde günün birinde Alman kardeşlerimizin himayesini temin etmek mecburiyetinde kalacağımızı söyledim. Taleplerimiz haddinden fazla mutedilâne idi. Demokrasinin şekle müteallik prensiplerine göre Şuşnig istifa etmesi icap ederdi. Fakat, ben, kendisinin bana vermiş olduğu teminat ile iktifa ettim.

Halbuki Şuşnig, ilk andan itibaren aramızdaki itilâfa riayet etmedi ve plebisitin bir karikatürü olan mevhum bir reyilâme müraacaat etmeğe karar vermek suretile bu itilâfa bir darbe indirdi. Bunun netayici vukuundan korkulmakta olan netayiş oldu. Avusturya milleti kıyam etti. Memleket anarşiye doğru yürümeğe başladı. Bu toprağın bir çocuğu olmak itibarile âtil bir vaziyette kalamazdım. Memleketimde nizami ve asayiş tesis etmeğe ve ona mukadderatı hakkında hüküm vermek imkânını bahşeylemeğe karar verdim. Bu harekette millî mesrû müdafaa hareketinden başka bir şey görmeyiniz. İtalya için pek nazik olan bir anda size hissiyatımın selâbetini isbat ettim. İstikbalde bu noktada hiçbir değişiklik olmayacaktır.

Önümüzdeki vekayin netayici ne olursa olsun Fransa tarafından katı ve sarîh bir Alman hududu çizdim. Şimdi de gene katı ve sarîh olmak üzere İtalya tarafında bir hudut çiziyorum. Bu da Brenner'dir.

Kont Ciano'nun Temennisi

Roma, 13 (A.A.) — Kont Ciano'nun yeni Avusturya hariciye nazırı Volf'dan aldığı bir telgrafta Avusturya hükümetinin Majeste kral ve imperatorun hükümetiyle dostane münasebetler idame etmeğe devam edeceği temin edilmektedir.

Kont Ciano, İtalyan hükümetinin de aynı arzuyu beslemekte olduğunu cevaben bildirmiştir.

Bükreş, 13 (A.A.) — Beynelmîl vaziyet karşısında küçük itilâf devletlerinin mümessilleri arasında istişareler yapılmıştır.

Söylenildiğine göre üç küçük itilâf devleti hariciye nazırlarının yakında toplanması derpiş edilmektedir.

Çekoslavyaya Verilen Teminat

Prag, 13 (A.A.) — Pragdaki Alman elçisi Eisenloh'in Krofta'yı ziyaret ettiği tekliz edilmektedir.

Çekoslavya elçisi Berkinde Von Nörat tarafından kabul edildiği zaman kendisine Almandan Çekoslavyaya karşı hasmâne tasavvurlarda bulunmadığı hakkında teminat verilmiştir.

Bu teminat Pragda büyük bir memnuniyetle karşılanmış olmakla beraber bunların ne zamana kadar muteber olacağı suale şayan görülmektedir.

"Çekoslavya, Avusturya değildir."

Prag, 13 (A.A.) — Sudet Almanlarından devlet nazırı Zajicek, Cesko - Bu. devojic'de söylemiş olduğu bir nutukta bilhassa demiştir ki:

"Çekoslavya Cumhuriyeti, Avusturya - Macaristan imperatorluğunun yeni bir nüshası değildir. Çekoslavya milleti, cumhuriyete asırlardanberi beslemiş olduğu bir hayalin tahakkuku nazariyle bakmaktadır. Bu ncktaı nazar, anlaşılabilir, fakat biz Sudet Almanlar, Çeklerden memlekette hâkim gibi değil, bütün milletin zimamdarları gibi davranmalarını istemek hakkına malî-

kiz. Buna mukabil Almanlar da devlet te sadık olmalıdırlar.

Hatip, netice olarak, Çekoslavyadaki muhtelif milliyetler birbirleriyle anlaşmak ve müsalemet halinde yaşamağa mecburiyetindedirler, fakat "biz, sulhu Almanlarla meskün arazinin koparıp alınması ile ödemek istemiyoruz. Çünkü böyle bir şey harp demektir. Biz, sulh istiyoruz ve sulh için mücadele edeceğiz", demiştir.

Londrada Almanlar Aleyhine Nümayişler

Londra, 13 (A.A.) — Bugün bir mitingten ayrılan binlerce nümayişçi alay halinde Alman büyük elçiliğine doğru ilerlemiş, fakat süvari polisleri tarafından bunların elçiliğe sokulmalarına mani olunmuştur.

Nümayişçilerin Almanya aleyhindeki ağır sözlerinin elçilikten işitilmemesine imkân yoktu. Polis nümayişçileri dağıttırken çarpışmalar olmuştur.

Reisicümhur Miklas İstifa Etti

Viyana, 13 (A.A.) — Avusturya reisicümhuru Miklas istifa etmiş ve anayasanın 77 inci maddesi mucibince Başvekil Says İnkuart aynı zamanda reisicümhurluk vazifesini de deruhte etmiştir.

Alman Tayyareleri Çekosllovak Toprakları Üstünde

Prag, 13 (A.A.) — Orduları bir yandan Avusturyayı istilâ ederken Alman askeri tayyareleri filo halinde bugün Çekosllovak toprakları üzerinde Bohemyanın şimalinde uçuyor yapıyorlardı. Bunu haber alır almaz Çekosllovak hükümeti Berline protestoda bulunmuştur.

Alman hava nazırı Maşeral Göring, Çek elçisine bu uçuşun emir hilâfına yapıldığını, askeri veya siyasi hiç bir hedefi olmadığını söylemiş ve bu gibi hâdiselerin tekrerrür etmeyeceğine dair teminat vermiştir.

Avusturyayı Almanya Birleştiren Kanun

Viyana, 13 (A.A.) — Resmî bir tebliğ bu akşam Avusturyanın Almanya ile birleştiğini ilân eden bir kanun neşretmiştir. Bu kanun şudur:

Madde 1 — Avusturya Alman devletinin bir parçasıdır.

Madde 2 — Avusturyanın Alman devletine tekrar ilihaki hususunda 10 Nisan 1938 Pazar günü bir Plebisit yapılacaktır. Hür ve gizli reyyle yapılacak olan bu Plebisite erkek, kadın yirmi yaşından yukarı bütün Avusturyalılar iştirak edecektir.

Madde 3 — Plebisitin neticesi, verilecek rey kâğıtlarının ekseriyetle tayyüün edecektir.

Madde 4 — Bu kanunun tatbikine ait teferriat emriyemelerle tesbit edilecektir.

Madde 5 — İşbu kanun neşrolendüğü günden itibaren muteberdir. Avusturya federal hükümeti işbu kanunun tatbikine memurdur.

İzmler: Reisicümhur ve Başvekil Says İnkuart ve diğer nazırlar.

Viyana 13 (A.A.) — Avusturyanın Almanya'ya ilhakını bu akşam saat 23,30 da Avusturya Reisicümhuru ve Başvekil Says İnkuart yanında bütün Avusturya hükümeti azası bulundığı halde Başvekil sarayı balkonundan resmen halka ilân etmiştir.

ŞUŞNIG VIYANADA İMŞ.

Viyana 13 (A.A.) — Eski Başvekil şuşnig Viyanada Belvedere şatonundaki apartmanlarında oturduğu resmen bildirilmektedir.

AVUSTURYADA NAZİ TEŞKİLATI YAPILACAK

Linz 13 (A.A.) — Hitler, nasyonal sosyalist gafi Bürkeli Avusturyada nasyonal sosyalist partisini teşkik memur etmiştir. Binaenaleyh Bürkel Avusturya nasyonal sosyalist partisi reisi sıfatıyla plebisiti hazırlamak vazifesini üzerine almış bulunuyor. Bu vazifesinin ofasında lüzumlu görülen (Som 10 uncu sayfa)

Çocuk sayfamız

Mündericamızın çokluğu yüzünden çocuk sayfamızı bugün koyamadık. Özür dileriz.

Tarihte İnsanlar

KORKUNÇ

ilk Abbas halifesi

Saffah

Emeviler merhamet edilmeden ölümlerini kemikleri yakıyordu

Yazan: Niyazi Ahmet

Emevî hâkimiyeti günden güne sarıyordu. Abbasiler yer yer mzafer oluyordular.

Emevî halifesi Mervan 120,000 kişilik bir ordu ile Dicleyi geçmiş, Zab'a doğru ilerlemekte idi.

Abbasî ordusunun başında Seffahın amcası zalim Abdullah bulunuyordu.

Musul ile Erbil arasındaki Zab şehrinin sağ sahilinde, Keşaf denilen yerde vukua gelen harp tarihinin sayılı harplerinden biridir. Seffahın ordusundaki askerler baştan başa zırlara bürünmüşlerdi.

Bir sürü karga Emevîlerin üzerinden uçarak Abbasilerin siyah bayraklarına konuyordu. Emevîler:

— Bu falı hayır değildir. Mahvolacağız. diyorlardı.

Mervan:

— Korkmayın, diyordu. Düşman bize bir şey yapamayacak. Metin olunuz. Görecesiniz, düşmanımızı mahvedeceğiz.

Fakat askere bu sözler kâr etmiyordu. Onlar bir defa ürkmüşlerdi. Muvaffak olacaklarını hiç ummuyorlardı.

Mervan askerinin başına geçti ve haykırdı:

— Hücum ediyoruz. Zafer bizdedir. Emevîlerin ilk hücumu muvaffakiye neticelendi. Abbasiler sarılmış, çeri çekilmişlerdi. Fakat kumandanları bütün askerleri atlardan indirmiş, intikam almağa davet ediyorlardı.

— Ya Muhammed! Ya Mansur.. diye bağırıyorlardı.

İki taraf bütün şiddeti ile birbirlerine karıştı. Bir anda Mervan'ın atı sevinçten kurtulmuştu. Halifeyi gören emevîler onu öldürdü sanarak bütün askerleri öldürdüler.

Bu harpte Emevî odusu tamamiyle bozulmuş, fakat Mervan kendini kurtarmaya muvaffak olmuştu.

Abbasiler her tarafa saldırıyor, ele geçirdikleri Emevîyi öldürüyor ve siyah bayraklarını dalgalandırıyorlardı. Fakat kumandanları, Emevî öldürmekle intikam almış olduklarına inanıyorlardı.

— Ölümleri mezarlarından çıkarıp parçalıyalım.. diye bağırıyorlardı. Sa-yiaz Abbasî taraftarı toprakları eşi-lyor. Emevîlerin kemiklerini yakıyor, her tarafı dumana boğuyorlardı.

Mervan tekrar mücadele için dola-yırken bir değirmende sıkıştırıldı. Ha-life:

— Hiç olmazsa hayatımı pahalı sata-yım.. diye düşünerek düşmanlarının üzerine atıldı. Fakat göğsüne saplanan bir ok, son Emevî halifesini cansız halde yere sermişti. Bu suretle Emevî hanedanı tamamiyle inkıraz bulmuş oluyordu.

Bundan sonra ilk Abbasî halifesi Seffahın neler yaptığını bir kaç satırla tarihe söyletelim:

— Hâşimîlerin müntekimi halkı ile ilk Abbasî halifesi tüyleni ürpertecek bir halde intikam alıyor, önüne gelen Emevîyi kestiriyor, harabeler, mağaralar ve dağları bile aratarak oralarda gizlenmiş olan Emevîleri mahvediyordu.

Kumandanlardan Ali, Mervanın akıldirerek Filistin'e çadırına davet etti. Amediler, çadırın etrafına toplandı. Hâşimîler, çadırın etrafına toplandı.

— Haydi, işe başlayın.. emrini verdi. Yalın kılıç etraftan fırlayan askerler, bu savallılara acmadan saldırdılar.

Seffahın kan atılmaya bir nihayet

vermemesi, bütün Arabistanı nefretle aleyhine çevirmişti. Kendisine biat edenler şimdi sakallarını tıraş ediyor, bu suretle biati geri aldıklarını, intikam için uğraşacaklarını ilân etmiş oluyorlardı.

Seffah milâdın 54 üncü yılında öldüğü vakit Mehmet isminde bir oğlu ile Rite isminde bir kızı kalmıştı. Taraf-tarları halifeyi ne yapacaklarını şaşır-dılar:

— Halifeyi hiç bir yere gömemeyiz.. dediler.

Böyle düşünürken Emevîlerin uğradıkları âkıbetleri göz önüne getiriyorlardı. Bir gün Seffahın da mezarı kazılır, kemikleri yakılır, aynı şekilde intikam alınır.

Onun için Seffahın mezarı tarihin ebediyen meğhulü kaldı.

Onu kimler, nereye gömdüler? Bilinmiyor. Tarihin zalim halifesi bu suretle mezarızsız kaldı. Fakat tarih sahifeleri onun ebedi mezarı oldu.

MEMLEKET HABERLERİ

Çamaltı memlehasında yeni tesisat yapılacak

Memleha küçük bir kasaba hâline geliyor

İzmir, (Hususi) — Çamaltı memlehasından vaki tuz ihracatı, son senelerde hayli artmıştır. Sık sık gelen ecnebi gilepleri, Japonya, Yugoslavya vesair memleketler için mühim miktarda tuz yüklemektedir.

İnhisarlar idaresi, ihracatın daha fazla artmasına mani teşkil eden yüklemeselesini halle karar vermiş, memleha yapılacak tesisat için iki projeyi tetkike başlamıştır.

Bu projelerden biri beton iskele vücudı getirilerek, hava hatlarıyla tuz sevkini, diğeri de denizaltında açılacak veya beton olarak yapılacak bir tünelle tevkilyattır.

Beton iskelenin inşası, bu mmtakanın fazla sığ olmasından beş yüz bin liradan fazla masrafla olacaktır. Ayrıca hava hat tesisatı masrafı da yapılması lâzımdır.

Bir Japon tarafından teklif edilen ve hazırlanan diğer proje, iskeleden daha ucuza çıkacaktır. Bu Japonun projesine göre denizaltında beton bir tünel açılacak ve ya yapılacak vapurların yanaşabileceği yerde kurulacak bir iskeleye kadar uzatılacaktır. Tuz almak üzere iskeleye yanaşan vapurlara, bu tünelden hava tazyiği ile tuz tahmil edilecektir.

Her iki proje üzerinde tetkikat yapan Vekâlet, sevkiyat meselesini hal için yakında kat'i bir karar verecek, faaliyete geçilecektir.

Üç dershanek bir ilkmektebi, küçük modern amele evleri, hastahanesi, elektrik tesisatıyla Çamaltı memlehası küçük bir kasaba haline gelmiştir. Geçen sene faaliyete geçen sofru tuzu fabrikası da bu yıl biraz daha genişletilmiş, bütün memleketin sofru tuzu ihtiyacını karşılayacak vaziyete getirilmiştir.

Son hafta zarfında Tuzladan Japon-yoya 8200 ton tuz sevkedilmiştir. Bu hafta da sekiz bin tonluk bir parti gönderilecektir.

Halka ateş eden sarhoş

Polisler yaralı olarak tutmaya mecbur kaldı

İzmir, (Hususi) — Eşrefpaşada Dolaplıkuyu mahallesinde, halkı heyecana düşüren bir hâdise olmuş; halk ve polis üzerine ateş açan Bekir isminde bir sarhoş, zabitanın kurşunu ile yaralanmıştır:

Bekir, sarhoş olarak Dolaplıkuyuya çıkmış ve Yusufdede caddesinde Şah Mustafanın kahvehanesine girerek orada bulunanlara küfürmeğe başlamış, bu aralık ta tabancasını çekmiş, müştahillerden birinin alınına dayaya-

— Var mı bize yan bakan!

Diye bağırmağa başlamıştır. Arkadaşı Yağarı da koluna takan sarhoş Bekir, kahvehaneden dışarı çıkınca havaya bir el ateş etmiş ve nârâ atarak tekrar içeri girmiştir. Bu sırada hâdise mahalline polisler gelmiş, elinde tabanca, sallana sallana masalar arasında dolayan Bekir karakola çağrılmışsa da polislerin bu davetine icabet etmemiş ve sandalyeleri devirerek tekrar sokağa fırlamış, elindeki tabanca ile kahvehane halkının ve polislerin üzerine ateş başlamıştır. Vaziyetin nezaketini kavrayan polisler mukabeleye mecbur kalmışlar; bunlardan polis İbrahim; Bekiri başından yaralamıştır. Aynı kurşun, kahvehanenin karşısındaki berber dükkanında traş olan Hasan namında bir şahsın da sol koluna isabet

Kırkağacın iki derdi

Bakırçayın zararlarına nasıl son verilebilir?

İdarî taksimatta yeniden tetkiki lâzım gelen noktalar var

Kırkağacın feyizli ovalarında tütün tarlaları ve çalışan kadınlar

Kırkağaç, (Hususi muhabirimizden) Geçenki mektubumda Kırkağaç topraklarının feyzinden ve bu toprağın feyzini bir kat daha artıran çalışkan halkının ziraat tarzından bahsetmişim.

Bu sevimli yurt köşesinde bazı dertler, bir takım dilekler vardır ki bu mektubumda da onları bildirmek isteyorum.

Ovada bir karış toprağa varıncaya kadar eken ve ektiği yeri ıslâh eden bir halk kütesinin dertleriyle alâkalanmak demek, o kütenin çalışma heves ve kabiliyetini şumüllendirmek demektir. Fakat istenilen alâka elle tutulur neticeler tevhit edecek mahiyette tezahür etmemiştir. Bakınız, Kırkağacın mühim dertlerinden biri ne kadar ciddidir:

Kırkağacın ovasından "Bakırçayı" adlı bir küçük ırmak geçer. Bakırçayı kış günlerinde bir "nehir" azameti ifade edecek kadar ehemmiyet kesbeder. Köpürür, yükselir, tuğyan eder ve nihayet civarını ıstıla eyleyecek surette taşar ve yayılır.

Bakırçayının feyezaları pek korkunçtur. Ovanın kısmı azamını izrar ettiğinden başka münakadâtı durdurabilecek derecede delilettiği çok görülmüştür. Yollar bozulur, köylerle irtibat münkati olur.

Bu husus Nafia Vekâletine bildirilmiştir. Ali Çetinkaya, mevzu ile şahsan alâkadar olmuşlardır. Ve mecranın Soma yakınından tathir edilmesi düşünülmüştür. Tathir kararı Kırkağaç müstahsilini çok sevindirmiş olmakla beraber sonradan yapılan tetkikler, Soma yakınından yapılacak olan temizleme ameliyesinin esaslı bir ıslâh teşkil etmeyeceğini anlatınca gene bir ye'is belirmiştir.

Kırkağaç müstahsili bu mevzuda nasıl memnun olabilir? Anlatıyorlar ki Bakırçayı "Karakurt", isimli köyden fezeyan eder ve tamamen Kırkağaç ovasından geçtikten sonra Somaya doğru uzanır. Tathirin membaa daha yakından başlamasıyla ova heyeti umumiyesinin temizleneceği muhakkaktır. Fakat Kırkağaç ovasının kısmı mühimmini atlayarak Soma topraklarına yakın yerden ıslâha başlanması nihayet mahdut bir araziye kurtarmış olacaktır.

O halde; istenilen şey anlaşılıyor demektir. Sadece bu işe, Vekâletin ikinci defa olarak nazarı dikkati çekilmek isteniyor. İlâve de ediliyor ki ıslâh ameliyesinin Kırkağaçlıların arzu ettikleri sahadan başlamasıyla kaza halkının maddî fedakârlık göstermesi de mümkündür. Bu iş için tahmin edilen yirmi, otuz bin liranın mühim bir kısmı etmiştir.

Ağır yarı: Bekir hastahaneye kaldırılmıştır. Hâdiseye elkoyun müddet umumilik polis İbrahimin tevkifine lüzum görmemiştir.

H. G.

mını halkın teberrüünden beklemek imkânı vardır, diyorlar.

Kırkağaç kazası taksimatı itibariyle de gayri idaridir. Öyle köyler var ki, Kırkağaçın kıyısında oldukları halde Soma kazasına bağlıdır. Bunun zararlarını herkes bilir. Son defa Soma köylerinden biri Kırkağacın idaresine verilmiştir. Bu köy Somaya 2500 metre mesafelidir. Halbuki Kırkağaç 500 metre kadar tutuyor. Bu köyün Somadan alınıp Kırkağaç verilmesi nihayet idarî bir hâdisedir. Lâkin çok dikkat edilecek tarafını da kaydetmeden geçmemeliyim:

Köy, Somanın iken senevi (beş bin) kilo tütün istihsal ederdi. Kırkağacın malı olunca bu sene (elli bin) kilo tütün vermiştir. Bundan başka civardaki arazinin binlerce dönümü Genlik iken Kırkağaçla bağlanınca tınarlanmış ve şimdi kâmilan bağ olmuştur.

Bu çok sayıyı dikkat farkın sebepleri var:

1 — Kırkağaçta arazi lardır. Kazanın yeni toprağa ihtiyacı var. Binaenaleyh eline geçen toprağı derhal ımar ederek yararlı hale getiriyor.

2 — Kazada tarım kredi kooperatifi var. Bu öyle bir kooperatiftir ki değerli ve genç bir müdürün idaresinde bir banka haysiyet ve ehemmiyetiyle çalışmaktadır. Ben birçok mmtakalarda kooperatif gördüm. Aşağı yukarı bir fikir yürütmek lâzımgelirse Kırkağaç kooperatifinin nümune olacak bir randımına malik bulunduğunu tereddüt etmeden yazabilirim. Muhit müstahsili ni kendisine bu kadar yakından bağlayan bir müessesenin kaza zırraf durumunda rolü pek büyüktür. Zırram itimadını kazanmıştır. Bütün köylerle alâkalıdır.

Bu yüzdendir ki Somadan Kırkağaç geçen köyün halkı da ilk kalkınma çabasının kooperatifin yardımında olmuşlardır. Kırkağaç ile Soma kazaları arasında bu köy gibi daha birçok köyler vardır ki uzaklığı münasebetiyle Somadan ayrılmak istemektedirler. İki kazanın da bir vilâyet malı, nihayet bir vilâyetin bir memleket perçası olduğunu düşünürsek köylüyü nereden ve ne şekilde olursa olsun faydalandırmak imkânları üzerinde ittifak edeceğimiz muhakkaktır. Bunun Somalılarca da, Kırkağaçlılarca da böylece karşılanacağına şüphe edilmez.

H. G.

BUGÜN GELECEK VAPURLAR

Saat	Vapurun adı	Gittiği yol
20	Üiken	Bandırma

GELECEK VAPURLAR

16.15	Uğur	İzmir
15.40	Bursa	Mudanya
6	Seyyar	Karabiga
9.30	Anafarta	Mersin

Sinemalar

MELEK : Suzi
İPEK : Fakabasmaz
SAKARYA : Nazar boncuğu
SÜMER : Sevgiliçen gelen
SARAY : Herkesin adamı

Milyarderlerin gönül verdiği kadın

Paris kraliçesi Hapishanede çile dolduruyor

Dün milyarderlerin aşkını reddeden güzel kadın, bugün sarhoş bir âşıkı vurmaktan suçludur. Hapishanede eski günleri anarak göz yaşları döküyor

Parisin sefil ber yerinde, seyyar pa nayınların oturdukları büyük, eski bir araba. Merdivenlerinin altında kendini bilmiyecek, ayakta duramayacak derecede sarhoş bir adam yumruklarını salıyarak bağırıyor.

— Lüsi! Aç diyorum sana. Söyliyeceklerim var...

Genç bir kadın, kendini zabtedemiyecek kadar hiddetli adamın dostu- onu teskine çalışıyor:

— Madam Lüsiyi rahat bırak! Utanmıyor musun? Bu gençliğinle elisini geçmiş bir kadının peşinden koşmak yakışır mı sana?

İspirto ile kafası dönen, ne yaptığı nı bilmiyen erkek şiddetli bir yumruk darbesiyle kadını itiyor:

— Çekil, git, diyor... Karışma bana.

Ve bir sıçrayışta merdivene çıkıyor Arabanın kapısını yumruklarıyla başlıyor. Omuzlarını dayıyor, kapı açılıyor. İçerde bir çamlı kapı daha var, bu da kapalı... Açmaya uğraşılıyor, muvafak olamıyor. Bir omuz darbesi daha.. Müthiş bir şağırtı... Cam parçaları etrafa yayılırken bir tabanca sesi işitiliyor. Göğsünden ve karnından ağır su rette yaralanan mütcevaz:

— Aman vuruldum!..

Diye bağırıyor. Çekiliyor, sallanarak merdivenleri iniyor, korkudan titre yen dostunun kolları arasına kendini bırakıyor...

— Vah yavrum!.. Söyledim sana... Niçin dinlemedin beni?..

Buraya kadar hâdisede bir fevkalâ delik yok.

30 yaşında bir delikanlı kendinden daha yaşlı bir kadına gönül veriyor. Kadın, bîdayette müsaîd davranıyor. sonraları bu sarhoş, kendini bilmez delikanlının daimî izaçlarına dayanamıyor, yüz çeviriyor, nihayet müdafaa mecbur kalıyor. Adı bir aşk, adı bir zabta vakası...

Halbuki hiç de öyle değil. Kadının hayatı araştırılırsa bunun müthiş, acıklı bir facia olduğu anlaşılır.

Vaka mahalline yetişen polisler, yaralı hastahaneye kadını da karakola götürüyorlar.

Lüsi, 50 yaşlarındadır. Sefalet yüzünden akıyor, fakat, bir çift iri siyah göz, henüz parlaklığını muhafaza ediyor. Bu gözlerin vaktiyle bir çok gönülleri teshir ettiği, bir çok kimseleri çileden çıkardığı, bir bakışta anlaşılıyor.

Kadın ifadesinde:

— Bu adam tehditleriyle beni korkuttu, şaşırttı, hayatımı müdafaa için tabancaya sarılmağa mecbur oldum.

Diyor ve ilâve ediyor:

— Halime bakıp da beni sefil, adı bir sokak kadını zannetmeyiniz.. Gerçi şimdi bana sadece "madam Lüsi" diyorlar. Fakat, benim hakiki ismim (Lüsi dö Matha) dır. Bir vakitler tiyatro sahanelerinde, sinema perdelerinde fevkalâde alkışlanan Lüsi dö Matha.

Biraz daha dogrularak gururla göğsünü kabartıyor:

— Yalan sözlerle sizi aldatmak istiyorum sanmıyorsunuz. Bütün bu sövlediklerim dogru... Yüksek, pek yüksek bir hayat yaşadım. Elmaslarım, lüks otomobillerim vardı. Bir vakitler Parisin kraliçesi idim. Tiyatroda büyük muvafakiyetler kazandım. Uğrumda milyonlar sarfedenler, hayatımı fedadan çekinmeyenler, hata edenler bile oldu. Çıldırasıya seviyorlardı beni...

Kadın bu sözlerine devam edip gidecek, Polis kesmek istiyor. Zabıt varakasını uzatıyor

— Madam imza eder misiniz?..

Kadın yalan söylemiyor..

Onun pek meraklı hayatından kısaca bahsedelim: Paris konservatuvarından çıkar çıkmaz (Odeon) tiyatrosuna giriyor, az zamanda büyük muvaffakiyet ve şöhret kazanıyor...

Sonra Amerikaya, Kanadaya, Mısra ve Brezilyaya gidiyor. Prenslere, milyonerlerle yaşıyor. Her yerde alkışlarla karşılanıyor. (Kanada) daiken kendisine gönül veren bir milyarder, orada kalmamış, başka bir yere gitme-

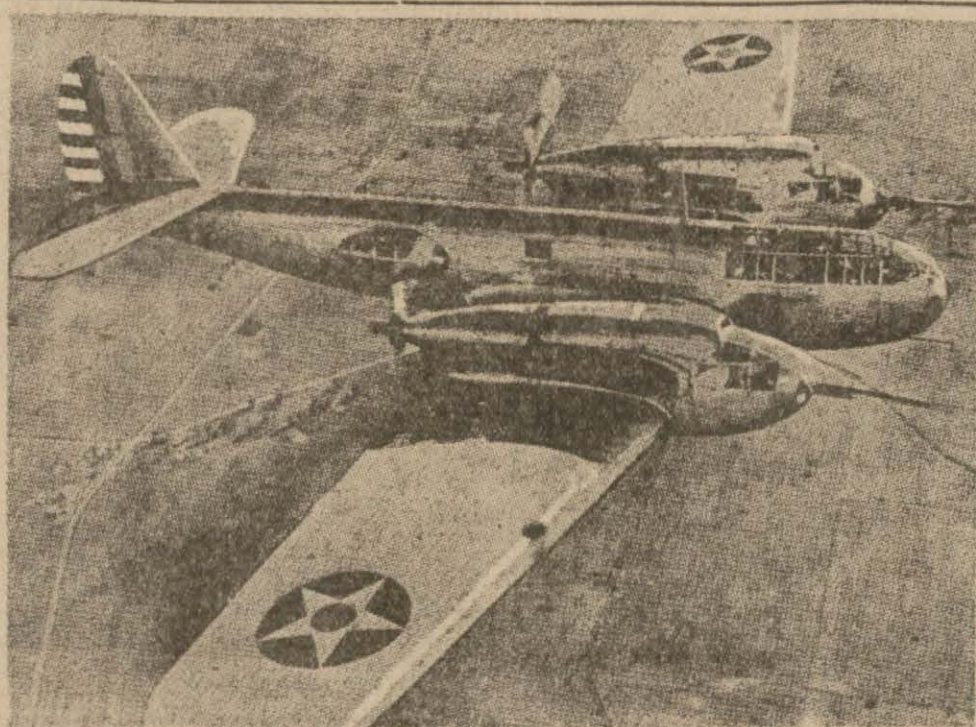
1 — Güzelliliyle Parislileri çıldırtan Lüsünün tablosu önünde şimdi sadece kediler düşünceye varıyor.

2 — Betbaht kadın, polis karakolunda tahta kanapeler üzerinde sorguya çekilmesini bekliyor..

3 — Ömrünün son günlerini sefalet içinde geçirdiği baraka...

mesini temin için büyük bir tiyatro yapıyor, idaresini ona veriyor.

Fakat, kadın; genç, güzel, şuh, hop pa ve bir kelebek gibi hercaf... Hiç bir daldan durmuyor, gönülden gönüle sıçırıyor. Sevdalıları, uğrunda ölmekten çekinmeyenleri o kadar çok ki...

Amerikalıların en son yaptıkları bu yeni sistem harp tayyaresi, 1000 beygir kuvvetinde ve iki Allison motorü ile teçhiz edilmiştir. Saatte 480 kilometre ka tettektedir.

Geçen ayın beşinde Buffaloda ilk uçuşunu yapan tayyare, resmi tecrübeleri ne Daytonda başlamıştır. Tayyarede beş adet atış mevkii vardır.

Az sonra, Kanadada sıkılıyor, tiyatroyu da, milyarder dostunu da gözü görmüyor, 500 bin frank kıymetindeki elmaslarını yüzüne atıyor, Brezilyaya kaçıyor.

Milyarder çok centilmen bir adam. Elmasları bir kutuya koyuyor, bir çiçek demetiyle vapura gönderiyor. Kadın ne elmasları, ne de çiçekleri alıyor.

Brezilyada genç ve zengin bir kuyumcuyu seviyor. Milyonları var. Fakat, içki, kumar düşkünü.. Az sonra iflâs ediyor ve ölüyor.

Lüsi; ölmez ve sönmez bir aşkla, çıldırasıya sevdiği bu adamı bir türlü unutuyor. Unutmak için kendini sefahate veriyor. Ve bir yerde durup oturamıyor. Perise geliyor. Tekrar sahne hayatına atılmak istiyor.

Aradan uzun seneler geçtiği, eski güzelliği kalmadığı için eski sükseyi ya pamıyor.

Sinema kumpanyalarına müracaat ediyor. Figüranlık teklifinde bulunuyorlar. Başka çare yok: Kabul.

Bu arada bir çok erkeklerle düşüp kalkıyor, güllüyor, içiyor, eğleniyor. Fakat gözlerinin önünde daima bir hayal var: Sevdiği kuyumcunun hayali..

Bu hayali unutmak için çılgınlıklar yapıyor..

Sukut devam ediyor. Hırçınlıkları, çılgınlıkları yüzünden sinemadan ayrılıyor. Apartmanını bırakıyor, yüz franğa eski bir panayır arabası kiralyor, orada sefil bir ömür sürüyor.

Araba sahibinin genç bir yeğeni var: Liyonar.. Aylık almak için geldiği bir gün arabanın içerisine giriyor. Duvarlardaki resimleri görünce hayretle soruyor:

— Bunlar sizin mi madam Lüsi?

— Evet, benim eski resimlerim.

— Vaktile ne kadar güzelmışsiniz.

— Şimdi değil miyim sanki?

İşte facia ile biten münasebet böyle başlıyor. Delikanlı 25 yaşında kendinden 30 yaş daha büyük olan bu kadını tiddin seviyor mu? Ona ne şüphe. Zira o günden sonra arabadan ayrılamıyor. Her gün, bazan çok sarhoş geliyor.

— Rica ederim madam Lüsi, fotoğrafınızı gösterir misiniz? Tiyatroda çalışırken çıkarttıklarınızı... Çıplak resimleriniz nerede? Onları da görmek istiyorum.

Lüsi, bu delikanlıdan da usanıyor, ve kendisine yol veriyor. Bahtsız aşık, gündüz ve gece, kendini bilmiyecek derece içiyor, arabanın etrafında sabahlara kadar doluyor. Bazan sıziyor, yerlerde yatıyor. Bu oynak kadını bir daha görmek, yanık kalbinin acıklı hislerini bir kerecik daha söylemek istiyor. Fakat, merhametsiz bir kurşun o yanık kalbi delip geçiyor. Bu facia da böyle bitiyor.

Şimdi, bir zamanlar, Parisin kraliçesi, Parislilerin sevgili Lüsisi hapishanede... Eski günleri anarak göz yaşları döküyor.

Bunlara şaşmaz mısınız ?

Midenin hazım kabiliyetine göre maaş!

Bir eczacı fırka kurmuş; memurlara bu şekilde aylık verecekmiş Dahası var: Akıl hastahanelerini boşaltacak, çıkanların yerine doktorları koyacakmış!

İsmi yazmak istemediğim bir dostum, elimdeki gazeteleri görünce hayretle:

— Nasıl, dedi. Hâlâ mı gazete okuyorsunuz? Ben, çoktan vazgeçtim. Niçin mi?.. Herhangi bir gazeteyi alınız, herhangi bir sayfasını açınız, göreceğiniz şudur: Muharebeler, ihtilaller, siyasî kavgalar, cinayetler, hayat pahalılığı, kadın ve çocuk kaçırmalar, otomobil kazaları denizde boğulanlar, birbirini bıcağıyla yarayanlar, ilh... Her sabah gazeteyi elimde alırken hep bunları, düşünürüm, sınırlarım bozulur. İşte bunun için gazete okumuyorum. Fakat siz, bunlardan, bunları okumaktan zevk alıyorsunuz galiba..

— Yanlıyorsunuz dostum.. Ben, devri yaşıyorum. Ve her olan biten şeyi öğrenmek sevda hikâyelerini maçta kimin kazandığını, kimin kaybettini anlamak istiyorum. Ve bundan çok istifade ediyorum. Siz, darılmayınız ama gazete nasıl okunur bilmiyorsunuz?..

— Nasıl, bilmiyor muyum?..

— Evet.. Okuyorsunuz... Fakat, hep acıklı, hep keder verici haberler okuyorsunuz, sinirleniyorsunuz. Halbuki gazetelerde ne tuhaf, ne hoş, ne garip şeyler var! İnsan bunları okurken keder değil, zevk duyar. İster misiniz. bunu birlikte tecrübe edelim? İşte, bakınız şu gazetedeler var:

Kadınlar cenneti

Bir seyyah; Arnavutlukla Yugoslavya arasındaki dağların eteğinde bir (Kadınlar cenneti) bulmuştur.

(Gallisnik) denilen bu köyün kadınları senenin on bir ayını yalnız geçiriyorlarmış. Duvarcı, terzi, dülgere, ve taşı olan kocaları çalışmak, para kazanmak için uzak yerlere gidiyorlarmış...

Erkekler; yabancı memleketlerde para toplamaya çalışırken köyde kalan kadınlar tarlaları ekiyorlar, çift sürüyorlar, kumaş dokurlar, çocuklara bakıyorlarmış...

Erkekler; her sene temmuz ayında dönüyorlarmış. Ve o gün bütün köy halkı şenlikler yapıyormuş. Yeni evlenip gidenler dönüştü yalnız karısını değil, bir de küçük bebek buluyorlarmış. Bu köyde, senenin bazı aylarında, her gün dört beş çocuk dünyaya geliyormuş..

Midenin hazım kabiliyetine göre maaş

(Honflör) ve (Homais) adlı bir eczacı yeni bir siyasi fırka teşkil etmiş, bu fırkanın gayesini halka bildirmek için bir çok risaleler bastırıp dağıtmıştır.

(Homais); eczacılıkla meğgul oluyor, bir de haftalık gazete çıkarıyor. Bu gazetede gördüğümüz ilânlardan bazıları aynen yazıyoruz:

"İngilizceyi, bir İngiliz gibi konuşmak usulü: 100 frank...., sesi düzeltmek usulü: 50 frank...."

"Kışın kullanmak için yazın sıcağını toplamak usulü: 100 frank...."

İnsanlara, mesut olmak ve bahtiyar yaşamak için bu gibi tavsiyeler de bulunduğu yetişmiyormuş gibi şimdi de bir de (millî, insanî fırka) teşkiline kalkkışmış...

Bu fırkanın programında şu esaslar bulunuyormuş:

"Tavsiye, himaye ve iltimas usulü mülğadır. Tavsiye, himaye ve iltimas edenler de, edilenler de kürek cezasına çarptırılır...."

"Memurların, zabıtların maaşları rütbelerinin, mevkilerinin, iktidarlarının derecesine göre değil, midelelerinin genişlik ve hazım kabiliyetine göre takdir olunur...."

"Yanlış hükümler veren bir hâkim altı aydan üç seneye kadar hapis olunur...."

"Akıl hastaneleri hemen boşalt-

lacak ve çıkanların yerine doktorları konulacaktır...."

İnsan bu satırları okurken bu adamın aklından zoru olup olmadığına tayinde tereddüt düşüyor. Hoş, bunun cevabını son sözleriyle kendisi veriyor ya!..

Telgrafla öpücük göndermek yasak

Canımız sıkılıyor mu, biraz gülmek istiyor musunuz, herhangi bir Amerika gazetesini alınız, mutlaka can sıkıntınızı defedecek, sizi güldürecek bir şey bulursunuz. Bu gazetelerde öyle garip, öyle tuhaf şeyler var ki... İşte bir tanesi:

Yeni dünya âşıkları büyük bir derde düşmüşler: Telgrafla öpücük göndermeyi hükümet yasak etmiş!..

Telgrafla öpücükden bir şey anlamadınız değil mi? İhtimal "size bin öpücük gönderiyorum, sevgilim...." diye yazılıp telgrafhaneye verilen bir kâğıt parçası zannediyor, ve bunda ne gibi bir mahzur olduğunu düşünüyorsunuz. Fakat buna düşündüğünüz gibi değil. Bakınız nasıl, Amerikada sevdalıları, telgraflarına sevgililerinin ismini, adresini yazarlar, bir de busenin adını ilâve ederlermiş. Telgrafta götüren müvezzil gönderen tarafından, yanının hesabına kadını veya kızını kaçaklar, öpermiş... Bu hizmetine mukabil de posta idaresinden bir dolar almış. Ne âlâ! Hem bir öpücük hem de bir dolar... Posta müvezzilleri için büyük bir varidat..

Fakat, son zamanlarda müvezziller, grev yapmışlar, ücretin arttırılması talebinde bulunmuşlardır. Bunlar:

— Kadın genç ve güzel olursa beş dolar. Bir dolar kâfi.. Lâkin 35 den yukarı olunca, kadın, daha yaşlı ve çirkin ise 10 dolar isteriz... Diyorlar, hakları yok mu?..

Vasiyetname

"Sör N... Çok yaşlı ve pek çirkin bir adamdı. Fakat zengin, çok zengin. İhtiyarlığına, çirkinliğine bakmadan kızını yerinde, güzel, lâkin son derece titiz, huysuz bir kadınla evlendirdi.

"Karısının her istediğini yapıyor, bir sözünü iki etmiyordu. Sene başlarında, isim günlerinde değerli hediyeler alıyordu. Bütün bunlara rağmen bir türlü karısına kendini sevmiyordu.

"Leydi N...; kendinden elliyas daha büyük bu çirkin kocayı seviyor, dört gözle ölümünü bekliyordu. Kalacak milyonlarla, istediği bir delikanlı ile evlenmeyi düşünüyor, bu düşünce ile günleri sayıyordu.

Nihayet bir gün Sör N... hastalandı, iki gün sonra da hayata gözlerini kapadı. Cenaze kaldırıldı, sıra vasiyetnamenin açılmasına geldi.

Vasiyetnamede şunlar yazılıydı: "Bütün servetimi, kocaya varamamak şartıyla, karıma bırakıyorum. Şayet, bu arzum hilâfına evlenecek olursa servetim tamamen kardeşimin oğluna intikal edecektir...."

Buna rağmen genç kadın evlenmişti. Kiminle biliyor musunuz? Kocasının kardeş çocuğuydu.."

Sun'i buz mucidi Telli

İnsanların konfor ihtiyacını temine çalışan
Fakat insanlar tarafından hapis-
haneye tıkanan büyük adam

Bu sene Pariste "Hukuk babası,"
şöhretle maruf Karol Tellie'nin vefa-
tının ellinci yıl dönümü münasebetiyle
büyük merasim yapılacaktır.

Yazın sıcak gününde buzlu suları i-
çenlerden, londurma ile ferahlananlar
dan, Vijiderler sayesinde balık ve saire
yiyeceklerini taze taze yiyenlerden bel-
ki hiç birisi bütün bunları Tellie'nin
zekâsında medyun olduğumuzu bilmez-
ler.

Zamanın insanları bile onu tahkir
etmişler, hâpishanelere göndermişler,
ve büyük bir fakrüsefalet içinde ölme-
sine sebep olmuşlardır! Pek çok fayda-
lı keşiflerin mübeşşiri olan Tellie haya-
tında dünyanın en bedbaht adamı ol-
muştur.

Karol Tellie 1828 de Amien'de doğ-
muştur. Burada ailesinin iplik fabrikası
vardı. Çocukluk ve gençlik çağını
babasının fabrikasında muhtelif makine-
leri tetkik, kimyevi terkipler ve tah-
liller ile uğraşarak geçirmişti.

Bütün mesgalesi pratik faydaları bu-
lunan keşiflere inhisar ediyordu.

Kâşiflik ruhiyle doğmuştu. O vakte
kadar en meşhur kâşiflerin aklına gel-
miyen birçok şeylerde sırf kendi il-
hamile pratik muvaffakiyetler elde et-
mekte olduğunu gören mütefenninler
ve makinistler şaşırıp kalıyorlardı.

Fakat talihsizlik çocukluğundanberi
Tellie'nin yakasını bırakmıyordu. Ba-
bası iflâs etti. Alacaklılar fabrikasını
elinden aldılar. Henüz yirmi yaşında
olduğu hâfde ekmeğini kazanmak için
Parise gidip fabrikalarda çalışmağa
meçbur kaldı.

Kâşiflik iptilâsı kendisini rahat bırak-
mıyordu. Her dakika, her vesile ile
ortaya atılıyordu.

1852 de yarış arabalarına tatbik için
keşiflediği bir makine matbuatta büyük
bir mesele ihdas etmişti. Tellie o zaman
bugünkü taksimetreyi icat etmişti. Bu-
nunla her arabanın katettiği mesafeye
göre ücreti tayin edilecekti. Fakat ara-
bacılar bu makinenin tatbikine katıy-
ıyın yanasmıyarak grev ile tehdide
kalkıştıklarından bu faydalı keşif yüz-
üstü bırakılmıştı.

İki sene sonra 1854 yazında Pariste
pek fazla buz noksanlığı hissedilmişti
O senenin kış çok hafif geçtiğinden
buz tedarik edilmesine imkân verme-
mişti. O vakte kadar yazın sarfedile-
cek buz dağlardan getirilir ve pek pa-
halıyla mal olurdu.

Tabii ve buz istislahi için yapılmış
sun'i göller donduğu zaman dört köşe
büyük parçalar halinde çıkarılır sanan,
yonga gibi şeyler içinde yaz için sakla-
nırdı. Fakat kış hafif olup ta göller
tamamıyla donmadığı zamanlar buz
miktarı çok azalır fiati ise o nisbette
artar idi.

Bu hali gören Tellie sun'i buz istis-
lahini düşündü. Nişadır (Amonyak) ile
buna muvaffak olacağını tahmin etmiş-
ti. Bir çok tecrübelerden sonra nişadır
ı mayi haline getirdi. Sonra bir litre
mayi nişadırı yeniden tabahhur ettire-
rek böyle bir soğuk meydana getirdi ki
kubın içindeki su buza tahavvül ediyor-
du.

Artık sun'i buz "hayal," olmaktan
çıkmıştı. İnsaniyet sun'i buza kavuştu!
Maateessüf Tellie pratik bir adam de-
ğildi. Saflıkla bir insanın keşfinden na-
sil müstefit olacağını, kâşiflik diploma-
sı olmadan bundan istifade edemeyece-
ğini düşünemedi.

Sevdiği içinde fabrikaları dolandırıyor.
Büyük bir gurur ile keşfinin mahiyetini
anlatıp duruyordu. Diğer taraftan da
keşfini, tekâmülü için lazım olan âlet-
leri tedarik edebilecek paradan da mah-
rum bulunuyordu. Sağa sola baş vurup
sermaye ararken oradan bir kaç hafta-
lar geçmişti. Bu arada aldığı bir mah-
keme tebliği kendisini şaşırttı. Tebliğde
sun'i buz istislahinin keşif hakkı başka-
larına ait olduğu için insanları aldat-
maktan vazgeçmesi bildiriliyordu!

Bunun üzerine biçare Tellie mahke-
melere baş vurmuş ise de uzun zaman-
lar devam eden muhakemeler netice-
sinde iddayı kaybetmişti. Çünkü bağ-
kalarının elinde kâşiflik diploması bu-
lunuyordu.

İşte vaktile keşif diplomasını alma-
dığı için hem davayı kaybetmiş, hem
de yüksek bir miktara balığ olan mah-
keme masraflarının tedyesine de mah-
kûm olmuştu.

Bu suretle elinden kapıldığı keş-
finin başkalarına büyük büyük menfa-
atler temin ettiği sırada bu zavallı da
mahkeme masraflarının tahsil için ka-
prı sürüklenmekte idi.

Fakat Tellie bu halden ümitsizliğe
düşmeyerek yine çalışmalarına başla-
mış, keşfini tekâmül ettirerek nişadır-
ın makine kuvvetiyle mayi haline ge-
tirilmesine muvaffak olmuştu. Bu ma-
kinesini 1866 Paris sergisinde teşhir
edeceği sırada hasımları tarafından
serginin açılacağı günün arifesinde
masarifi muhakemeyi vermediğinden
dolayı hapse tıkrılmıştır. Tam bir se-
ne hapiste kaldı. Bu arada haczedilen
makinesi hasımları tarafından kopya
edilmiş, bunun da keşif hakkı onlar ta-
rafından alınmıştı.

Başına gelen bunca haksızlıklardan
cesaret ve metanetini kaybetmeyen kâ-
şif bu defa da yollar meselesile uğraş-
mağa başladı. Şimdiki asfaltın esasını
keşfetti. Fakat o vakit hiç kimsenin bu
keşfe ehemmiyet vermemiş ve ancak
otuz sene sonra kıymeti anlaşılacaktır.

Bu arada Parisin 1870 teki muhasa-
rası başlamıştı. Tellie hemen Parisi
müdafaaya eden heyete müracaat ederek
Sen nehrinin suları altından hiç kimse-
ye görünmeden yani şehri muhasara e-
den düşman tarafından hissedilmeden
hareket edecek bir gemi yapacağını
söylemişti.

Bu vasıta ile muhasara altında bu-
lunanlar Normandiya ordusuyla pek
mükemmel temâs edebileceklerdi. Mü-
dafa heyeti Tellie'nin muvazenesinin
bazuk olduğuna hükmederek teklifini
kabul etmediği gibi kendisini de kov-
muştu.

Tellie o vakit denizaltı gemisini keş-
fetmişti. Fakat dinliyen olmadı. Zaval-
lı kâşifin her uçuşunda yüz asker nakle-
debilecek büyük bir balon vasıtasile
muhasara altında bulunan kuvvetlerin
tezyidi hakkındaki teklifi de aynı haka-
rete uğradı!

Keşiflerinin böyle bir bir üstüne redde
uğradığından meyus olmayan kâşif mu-
harebeden sonra Paris şehrinin altına
baştan aşağı demiryolları ağının örül-
mesi hakkında bir proje hazırlamıştı.
Bütün Paris şehri altında delik deşik
edilerek şimendifer yolları döşenecekti.
Bu defa zavallıyı tam bir deli olarak
telâkki ettiler. Fakat sonradan şimdiki
yeraltı demiryolları aynı proje üzerine
yapıldı. Bu muvaffakiyetsizliği de Tal-
lie'yi meyus etmedi.

Bu defa yine ilk keşfinin tekâmülüyle
uğraşmağa başladı. Vapurlarda bü-
yük buz anbarları tesis ederek yeni
dünyadan Avrupaya kesilmiş hayvan-
ların getirilmesini düşündü. Sağ bir
hayvanın nakline sarfedilen para ile
yüzden fazla kesilmiş hayvan getirile-
bileceğini hesap etti. Pariste hiç kim-
seye lâkûrdı anlatamadığı için Arjanti-
ne baş vurdu. Orada tecrübelerini yap-
mak için kendisine bir vapur tahsis e-
den sermayedar buldu. Vapuru istediği
gibi yaptırdı. Kesilmiş kasaplık hay-
vanlarını yükliyerek yola çıktı. Felâ-
ketin büyüğü o vakit vapurların Ame-
rikadan Avrupaya iki ayda gelebilme-
leri oldu. Vapur hareket etti. Her şey-
de pek güzel gidiyordu.

Fakat hareketin kırkıncı günü vapur-
un buz anbarlarının tavanları soğuga
tahammül edemiyerek çattı. Etilerin
denize atılmasından başına cere halma-
dı. Az kalsın apurda bulunan tüccarlar
Tellie'yi de denize tacağılardı. Güçbelâ

İLK TÜRK GAZETECİ

NO. 62

YAZAN: Turan Aziz Beler

Ame Shirley ve Owen Davis yeni filmlerine hazırlanıyorlar..

Zenginler böyle şeyleri polise ha-
ber verecek yerde evvelce yazdığım
çetelere sene birkaç bin dolar ver-
meği tercih ederler. Yıldızlar da res-
mî tahkikatların kendi aleyhlerine
reklâm olacağına kani buldukların-
dan vak'ayı ifşa değil, bilâkıs gayet
gizli tutarlar .

XXVII

*Evlenme ve boşanma. Yuva yıkılmak-
la geçen bir memleket. Zorla güzel-
lik olmaz. Ruhu eza nasıl olur? Dü-
nyanın en müsrifleri düğünleri nereler-
dedir? Bir yıldızla evlenmek için lâ-
zım olan seneyi irat. Bir evlenme kaç-
mal olur? Havadis ünlüleri ve 24 saat-
lık hanımefendi. Unutulmak ölmek de-
mektir. Dedihodunun işe yaradığı
memleket.*

KIDE birde gazetelerde bir er-
kek veya kadın yıldızın bilmem
kaçıncı defa olarak evlendiğini oku-
sunuz. Amerikada, bilhassa sinema
âleminde, izdivaçlar pek uzun sürmez.
Daha doğrusu çok kısa bir hayata
maliktir. Boşanma meselesi de müşkül
değildir. Amerika hükümetlerinden
biri vardır ki San Reno şehrinde he-
men bütün varidatını insanlardaki bu
şip sevdilikten temin eder. Az vefalı
çiftlerle ve sadakatsiz çiftlerden aldı-
ğı bir nevi ahlâk harcile işlerini yürü-
ten bu memleket 48 Amerikan birleşik
cumhuriyetleri içinde yapılan iz-
divaç kayıtlarını en kolay çözmek
usulüne verdiği kanunî kolaylıklar
yayesinde geçmektedir. Burasının
yegâne varidatını boşanmak için ge-
lenlerin sarfettikleri paralar teşkil
ediyor. Kocasından ayrılmak isteyen

yakasını kurtardı.

Bu felâket artık ihtiyarlanmış olan
Tellie'yi yenmiş bir daha belini doğrul-
tamamıştır. Az bir müddet sonra açlık
ve sefalet ölümünü intaç etmişti.

Bu fevkalâde cesur ve metanetli kâ-
şif böyle açlıktan ölümlen keşfini elin-
den kapıp istifade eden açlık gözler mil-
yonlar toplamaktadırlar.

kadın veya karısından ayrılmak isti-
yen koca bu şehre gelip üç dört hafta
ikamet eylediği takdirde ora mahke-
mesine müracaat ederek izdivacın fes-
hini talep edebilir. Bu talebin de der-
hal ilâma raptedileceğine şüphe yok-
tur. Çünkü bura kanunları ayrılmak
için ayrılmayı istemekten başka bir
sebebe aramıyor. Zorla güzellik olmaz
sözü burada kanun bir düstürdür.

Bu şehirde birçok eğlence ve oyun
yerleri, mükellef oteller vardır. Bun-
ların hepsi vefasızlar yüzünden geçin-
mektedir. İşte Amerikada en kolay ve
gürültüsüz talâk hakkı veren bu şeh-
re yıldızlardan pek çoğu birçok defa-
lar gidip gelmişlerdir. Vakıta diğer
Amerikan mahkemeleri de ayrılmaya
hususunda pek müşkülât çıkarmazlar.
Nümunne olarak bir ayrılık sebebinin
anlatayım:

Kocanın biri karısına:

— Sen deli misin?

Demiş. Bayan mahkemeye müraca-
at ederek kocasının kendisine ruhi if-
tiralar yapmakta bulunduğunu iddia
etti ve bu sebepten dolayı izdivacın

feshedilmesini istedi. Kadının avuka-
tı da "Sen deli misin," sözünün ne ka-
dar büyük ruhi bir zulüm ve ezme-
mentol cruales olduğunu çok ince bir
talâkatle yana yakıla izah etti ve ha-
kimden boşanma kararını kopardı.

Bu kadar küçük sebeplerle ayrılık
kararları verilmesi için Amerikada
vakidir. Bunun içindir ki orada ayrı-
lma her yerden daha fazladır.

Yalnız bu mahkemelerde ayrılmaya
sebeplerini uzun uzadıya izah etmek
icap eylediğinden bu mecburiyet bir
çoklarını işine gelmez. Parası olanlar
doğru San Renoya gider ve orada gü-
rültüsüzce işini bitirir.

Bu kadar kolaylıkla fakat büyük
masraflarla elde edilen ayrılık yine
birçok masraflarla ortaya çıkan bağ-
lılığın bir neticesidir.

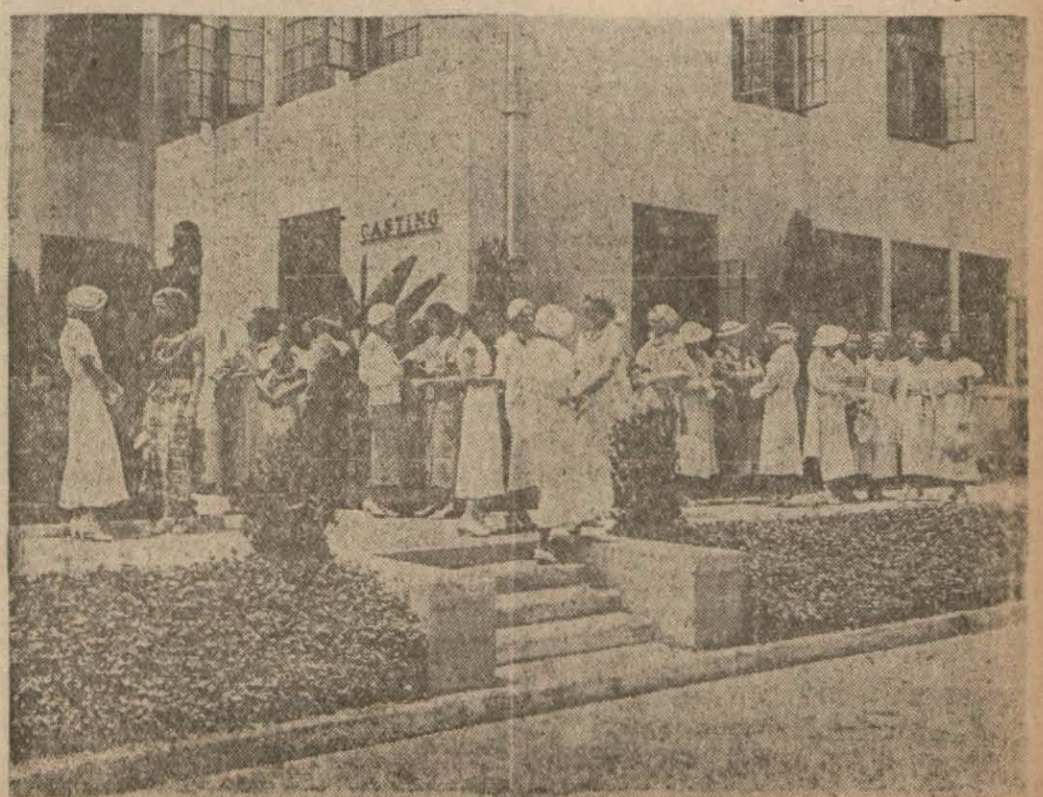
Dünyanın en masraflı düğünleri
Hindistanda olmuştur. Holivuddaki iz-
divaçlar, masraf itibarile, ikinci gelene
gerektir. Size aşağıda dökeceğim rak-
amlardan bir Holivudun izdivacının
kaçı malolacağını anlar, ve birkaç
defa evlenip boşanan yıldızların neler
sarfettiklerini hesap ederek siz de be-
nim gibi şaşarsınız.

Büyük bir yıldızla evlenmek için
en aşağı sene yüz bin dolar varidatı
sahibi olmalıdır. Evlenme için de aya-
nı miktarı sarfetmeği göze almalıdır.
"Social Register," de - içtimai sınıf
defterinde - alacağımız mevkile göre
cebinizi boşaltacaksınız. Amerikada
gireceğiniz cemiyetlerin yükseklik de-
recesi bankalardaki cari hesabınızın
kabarık yekünile mütenasiptir. Hesap
ne kadar yüksek olursa o kadar
yüksek sosyetelere girebilirsiniz. Social
Registere bakarak kendi muhtil-
nizi kendiniz tayin edebilirsiniz.

Bir Amerikan kadınının, bilhassa
bir sinema yıldızının sizde arayacağı
meziyet her şeyden evvel hesabınızın
onun takdirine göre, kabarık olması-
dır. Bir yıldızla izdivaç teklif etmeden
evvel onun için en aşağı 10.000 dolar
sarfetmelidir. Ondandan sonra sizi iste-
yip istemediğini kendisine sorabilirsi-
niz. Hayır derse paranız yanmıştır.
Siz de artık derdiniz yanmıştır. Evet
derse yüz yirmi bin dolar masrafı gö-
ze alacaksınız.

Nişan yüzüğü 8000 dolara mal olur.
Düğün masrafı 18.000 dolara çıkar.
Karınıza vereceğiniz hediye - isterse-
niz yüz görümlüğü deyiniz - 20 bin do-
lardan aşağı olmayacaktır. Balayı ve
mecburi olan bir Avrupa seyahati için
on bin dolar sarfedeceksiniz. 45.000
dolar vererek Holivud civarında bir
villâ satın alacağımız ve 15.000 dolar
la da bir Rolls Roys veya Isatto Fras-
chini tedarik edeceksiniz.

(Devam var)

Holivuddaki figüran kın lardan bir grup

ASRIN COCUKLARI

Yazan:
Ferenc Körmendi
Çeviren:
Vahdet Gültekin

73

SAF HAYAT

Bağırmağa başlıyor:

— Bırak bakayım!

György'ün üzerine atılıyor, arka sırtından iki kolunu dirseklerinden yakalıyor ve Klaradan ayırmağa çalışıyor. Bu beklenmeyen hücum karşısında György Klarayı bıraktı, Paula'nın kolları arasında bir sarsıldı ve kesik kesik nefes alarak, başını önüne eğdi durdu. Klara, paçavra gibi buruşmuş olan mektubu göğsünde tutmuş, yüzü kıpkırmızı, soluk soluğa, György'ün karşısında, öyle duruyor. İkisi de bir kelime söylemiyor... Bu ne korkunç sükût. Allah'm! Dillerini mi tuttular, yoksa deli mi oldular?!... Tahammül edilmez bir şey bu...

Bu hiddet, bu sinir gerginliği arasında, Paula hıçkırık hıçkırık ağlamağa başlıyor:

— Deli misin, ağabey?! Ne yapıyorsunuz?! Neye dövüyorsunuz?! Deli mi oldunuz ikiniz de?!

Dakikalar geçiyor, nihayet ağızlarını açıyorlar. Bundan sonra lâkırdıların arkası geliyor artık. György homurdanır gibi:

— Mektubunu! Diye bağırıyor. Klara da, değişik, boğuk bir sesle:

— Del! Diyor. Ne oluyorsun böyle?!... Şimdi telgraf çekeceğimi babana.. Gelsin hemen alsın seni... Aklın başına gelsin diye bir yere kapatacağım seni... Deli!!!

Klara, saçları darmadağın, yüzü, haretle öpüldüğü için, kıpkırmızı, ayakta duruyor. Dudakları titriyor, göğsü kalkıp iniyor. Gözleri ateş saçarak, György'e bakıyor. O, yüzü sapsarı kesilmiş, başını önüne eğmiş, yere bakıyor. Paula, fena bir hâdise olduğunu anlıyor, bundan sonra daha fena bir şeyler olacağını hissediyor.

Fakat, sonra hiç bir şey olmadı; daha doğrusu, pek o kadar fena bir şey olmadı; o sahne ne kadar beklenmeyen ve birdenbire olan bir hâdise olduysa, Klara ile György'ün barışması da o kadar şaşırtıcı ve beklenilmeyen bir şey oldu.

Klaramın son sözleri üzerine, György döndü ve sallana sallana kapıya doğru gitmeğe başladı. Fakat, Klara:

— Dur! Diye bağırıyor. Nereye gidiyorsun?

Çocuk durdu, arkasına döndü, hiç sesini çıkarmadan baktı. Klara — inanılmıyacak şey — bir saniyede değişti: yüzünün kızarıklığı kalmamıştı, gözlerindeki yaşlar kayboldu, sesi tabiiği halini aldı. Gayet sakin ve samimi bir halde:

— Deli, dedi, nedir bu yaptığın delilik?

Ses yok.

— Gel buraya!

György kapıda hareketsiz duruyor.

— Gel çabuk buraya!

Paula: "Hadî gelsene, çağırıyor işte!, diye bağırarak üzeriydi. "Barışmak istiyor, anlamıyor musun?.. Fakat tam o sırada György harekete geldi. Kıza doğru iki adım geldi ve tekrar hareketsiz durdu. Boğuk bir sesle ve uursamıyormuş gibi:

— Ne istiyorsun? Diye sordu.

Beti benzi sapsarı kesilmişti. Yalnız, sol yanağında Klaramın yelpaze gibi açılmış beş parmağının izi hâlâ duruyordu. Klara, elini uzatmış, ona doğru ilerledi:

— Ver elini, dedi.

Birbirinin elini sıkıtlarını görünce Paula:

— Barıştılar! Diye yerinden sıçradı.

Klara, elinde tuttuğu buruşmuş mektubu göstererek, tatlı bir gücenik halle:

— Gördün mü? Dedi. Gördün mü yaptığını deli çocuk? Şimdi bu mektubu yeniden yazacağım ben! Babana olsun, başkasına olsun benim yazdığım - dan sana ne? Korkma, garezim yok sana. Buna hiç bir sebep yoktu zaten... şimdiye kadar. Bundan sonra da merak etme ve... bilhassa bir daha böyle deli.

İkter yapma... anladın mı?

György hâlâ öyle rengi sapsarı, bir kelime söylemeden duruyordu. Matmazel Klara:

— Hadi şimdi surat asma artık, dedi. Sonra tekrar kızarım sana ha!...

Sonra, kelimelerin üzerine basarak, fakat biraz da alaylı alaylı, ilâve etti:

— Yazmıyacağım babana bunları... öldürür beni vallahi!

Bir yandan da György'ün elini sıkıyordu. György, boğuk, tahaf ve kuru bir sesle:

— Evet, dedi.

Klara, sakin bir halde:

— Peki, dedi ve György'ün elini bıraktı; hadî git şimdi dolaş biraz. Sen de git artık, Paula.

Sonra, aynalı dolabın karşısına giderek, saçlarını düzeltti.

Akşama doğru yağmur dindi. Rüzgâr kuşunu bulutları dağıttı ve güneş, batmadan biraz evvel, göründü.

Üçü beraber çıktılar, gölün kenarında dolaşmağa gittiler. Göl şimdi durulmuş ve mavileşmişti. Gölün kenarında bir sıraya oturdular. Vapurun gelmesine baktılar. Vapur tekrar kalkınca Paula uzun uzun arkasından baktı, sonra Klaraya döndü:

— Klara, dedi, bu vapuru denize koysalar, Amerikaya kadar gidemez, değil mi?

Klara, samimi bir tavırla:

— Bilmiyorum, dedi. Zannedersen gidemez.

Sonra birdenbire:

— Amerikaya gitmek ister misin sen? Diye sordu.

— Ben mi? tabii isterim. Avustural yaya da gitmek isterim.

— Amerika başka, Avusturalya başka. Hangisine gitmek istersin? Yoksa hangisi olursa mı?

György:

— Öyle, dedi.

Kalktılar, otele döndüler. Yemek yer yemez odalarına çekildiler.

(Devamı var)

16 mart şehitleri ihtifali Merasimin programı hazırlandı

16 Martta İstanbul işgali, işgal kuvvetlerine mensup müfrezeler tarafından Şehzadebaşında Letafet apartmanı önündeki karakol binasında masum uykularını uyurken şehit edilen aziz askerlerimiz için her sene Eyüpde yalnız üçünün meftun bulunduğu şehitlikte yapılan merasimin bu sene de icrası için programı hazırlamak üzere Partide bir toplantı yapılmış ve programın esas takarrür etmiştir. Hazırlanan programa göre, 10 gün saat on beşte yapılacak merasime iştirak edecekleri götürmek üzere köprüden iki hususi vapur kalkacak ve Eyüp halkesinde şehitlik etrafında tertibat alacaktır.

Merasime üniversite gençliği, bir kta asker, Eyüp orta mektebi ile Eyüp ilk mektepleri talebeleri bulunacaktır. Müftünün bir duvarla başlayacak olan ihtifalde üniversite gençliği halkevleri ve şehir namına nutuklar söylenecek, bundan sonra bir müfreze tarafından havaya üç el ateş edilecektir.

Şehitlik önünde geçit resmi yapılarak merasime nihayet verilecektir.

Karadenizde karayel fırtınası var

Dün karadenizde İstanbul deniz ticaret müdürlüğüne gelen bir telgrafta, yeniden şiddetli bir yıldız karayel fırtınasının çıktığını bildirmiştir.

Bu yüzden vapurların bir kısmı, her hangi bir tehlikenin önüne vaktinden evvel geçmek için daha yakın limanlara çıkmışlardır.

Otel müstahkemlerinin Seyyahlara hitab elmesi yasak mı?

Avusturyada bakılan bir dava, gerek mevzuu, gerek neticesi itibarile, ecnebi seyyah ve seyrisefer işleriyle meşgul muhitleri bilhassa alâkadar edicidir. Viyana mahkemelerinden birine dava şeklinde intikal eden hâdisede adı geçen, Pörtşah denilen yerdeki büyük otellerden birinin müstahdemidir. Kendisine, Klagenfurt denilen yerin — Avusturyadaki mahalli teşkilata göre — idare âmirliği tarafından 48 saat hapis cezası kesilmiştir. Sebebi de, bu otel müstahdeminin, 1937 Temmuzunda Pörtşah istasyonunda, trenden çıkan bir seyyahla karısına hitapta bulunmasıdır. Otel müstahdemi, istasyonda beklemiş, Çekoslovakya'dan gelen trenden çıkan seyyahlardan Praglı bir avukatla karısına kendi patronunun oteline inmelerini, orada oda tutmalarını teklif etmiş. Otel müstahdemlerinin garın önünde meydana durup bekliyebilecekleri ve seyyahlara kataloglar uzatabilecekleri, ancak bu ecnebi sâz söylemeleri katiiyen yasak olduğu kaydıyla, verilen bu karar, mafevk idare âmirliği tarafından Korntner âmirliği tarafından tasdik edilmiştir. Bunun üzerine de müstahdem mahkemeye baş vurup, bu kararın yersizliğinden bahisle, cezanın kaldırılmasını istemiştir.

Reis vekili Dr. Şubert'in riyasetindeki mahkeme heyeti, otel müstahdeminin şikâyetini bir noktadan haklı görüp, cezayı ortadan kaldırmıştır. Kesilen cezanın kanuna muhalif olduğu neticesine varan mahkeme, otel müstahdeminin hareketini, cezaya müstelzim bulduğuna, çünkü ecnebi seyyah seyriseferi bakımından, ecnebiilerin peşi sıra koymak, onlara bir şey sormadan kendilerine bir şey söylemek uygun düşmeyeceğine, bunun kesenkes yasak kalması doğru olduğuna kararında ısrar etmekle beraber, ceza şeklinin uygunsuzluğundan dolayı kararını bozmuştur. Böyle bir hareket için para cezası yazılı olduğu halde hapis cezası verilmesinin uygunsuz olduğunu belirtmiştir; ancak tekerrürü halinde hapis cezası verilebileceği sarahatine dokunan Viyana mahkemesi, bu otel müstahdeminin ilk defa bu hareketinden cezalandırılması itibarile, hapsi cihetine gidilemeyeceğini kararlaştırmıştır.

Binanın damı yemek listesi Amerikada orjinal bir reklâm usulü

Newyork lokantacılarından biri, lokantasına müşteri çekmek hususunda reklâmda orijinalikten faydalanmıştır.

Bu Newyorklunun lokantası, Newyorkun ticarethaneler yükselen kısmında bulunuyor. Dört bir tarafta bulutlar tırmalayan binalar yükseliyor ve bunların yanında lokantanın bulunduğu birkaç katlık bina, çok aşağıda kalıyor.

Bu lokanta sahibinin işleri son zamanlarda pek iyi gitmiyor. Daha doğrusu iyi gitmiyor değil de, kendisini tatmin edecek derecede ilerlemiyor. Halbuki müşterilerin olduğundan fazla olması mümkün; bu mahallede çepeçevre ticarethanelerin bulunmasına göre, buraların mensuplarından pek çoğu kendi lokantasında yemek yiyebilirler!

Alçak binaların lokantanın sahibi dikkat ve alâka uyarılmak için, çarşıya çıkıyor. Carevi bulmakta geçikmiyor da; her biri 1 metreden daha boylu harfler yaptırıyor, bunları binanın dümdüz önüne sırtüstü yerleştiriyor. Her gün saat 9 dan evvel, harflerin yeri, o gün lokantada mevcut yemeklere göre değişiyor, pisirilen yemeklerin isimlerini ortaya koyuyor. Öyle ki, komşu yüksek binalardaki ticarethanelerin mensupları, saat 9 da pencere-lerden başlarını çıkardılar mı, o günün öğlen yemeği listesini kolaylıkla oku-

Zenci ruhanî reis isteği! Liberniyada suya düşen bir teşebbüs

Serbest Liberiya zenci cumhuriyetindeki zenci rahipler, Metodist kilisesine mensupturlar. Kendileri, bu mensupluk bakı kalmakla beraber, serbest olmak istiyorlar. Amerikalıların vesayetinden çoktandır bıkmışlardır. Ruhani reis olarak Amerikalı misyoner yerine zenci bir peskopos görmek isteğini ortaya atmışlardır. Dolayısıyla bir konferans halinde toplanmışlar, Amerikanlı beyaz ruhanilerin kontrolünden kurtulmağı itifakla kararlaştırmışlardır.

Buna karşı Amerikalılar, Liberiya cumhuriyeti zenci ruhanilerinin, beyaz peskoposları Reverend Con Sprungere karşı nankör davrandıkları, bu adamın kendilerine sende binlerce dolar temin etmek suretiyle yardımı dokunduğu kaydıyla, bu paranın onlar için ehemmiyeti üzerinde durmakta, bu gelir membar kurursa, ruhanî işlerin şimdi olduğu gibi etraflı bir şekilde tedvir edilemeyeceğini söylemektedirler. Amerika ruhanlığının vesayati ortadan kalkarsa, zenci ruhanlığı bu parayı artık alamıyacaktır.

Zenci ruhaniler, bu husustaki mü-

zakerlerde beyaz ruhanî reis'in başlarından atılmasını kararlaştırmakta ittifak etmişler, fakat s.ra, onun yerine zenci ruhanî reis intihabına gelince, aralarında ihtilâf başgöstermiştir. Hararetli münakaşalar arasında, içtimada hazır bulunan bütün zenci ruhaniler, kendilerini namzet olarak ileri sürmüş, her biri, bu işe kendisinin ehil ve o makama kendisinin lâyık olduğunda ısrar etmiştir. Hülâsa bir zencî üzerinde ekseriyet olsun hasil olmamış, reyler dağılmıştır.

Diğer taraftan, müzakerelerin devamı sırasında, Amerika misyonerliğinden verilen paranın kesileceği, o zaman zenci ruhaninin tahsisatını kimin vereceği meselesi ortaya atılınca, hazır bulunanlar apışıp kalmışlardır. Çünkü, bu vaziyette en basit rahiplerin masgulları bile verilemeyeceği, Liberiya peskoposunun külliyetli tahsisatını temin işininse büsbütün imkânsız olduğu kanaati husule gelmiş ve bütün mesele, yüzüstü bırakılmıştır. Hülâsa, ruhanî vesayetten sıyrılmak işinden, şimdiki halde vazgeçilmiştir.

Kauçuk ev Nihayet insanlar gürültüden kurtulacak mı?

Londra, Mart — Birleşik Amerikada Çiçinatiden pek uzak olmayan bir şehir vardır ki, münhasıran teknik tecrübeler için kullanılmaktadır. İsmi Rozari - Fild'dir; ve kauçuktan yapılmıştır...

Belki bu tamamıyla doğru olmaıdır; fakat hakikatten de o kadar uzak değildir.

Rozari - Fild'de inşa edilen evler bütün bütün yeni bir inşaat tekniği esas tutularak yapılmaktadır ve Amerika mimari akademisinin nezaretinde bulunmaktadırlar.

Bu inşaatta bugün belgi garip görünen fakat yirmi sene sonra herkes tarafından kullanılacağı tahmin edilen yeni bir mimari usulü göze çarpar.

Yenilik başlıca inşaat malzemesine aittir. Bunun en büyük kısmını kauçuk teşkil eder.

Sadece bu yenilikten beklenen şey nedir?

Her şeyde bir yenilik ve pratik terakki düşünen zeki bir Amerikalı birçok tecrübelerden sonra insanın kolay bükülür elastik duvarlar içinde şimdiye kadar alıştığı sabit ve sağlam duvarlı evlerden daha rahat yaşayabileceği neticesine varmıştır.

Bu şekilde yapılan evlerde sokak gürültüsüne ve evin mütemadî sallanmasına maruz kalmıyor; eşyası daha iyi muhafaza ediliyor. Ve bütün ev yeni kauçuktan yapılan evler diğer evlerden ziyade dayanıklı oluyor.

"Elastik duvarlar,, fikri pek yeni bir şey değildir. Fakat sanatın büyük terakki ile inşaat istimal edilen malzemenin elastikiyeti ancak şimdi temin edilebilmiştir. Rozari - Fild'de yapılan evlerde diğer inşaat malzemesiyle karşılaştırılan kauçukun miktarı on misline çıkarılmış ve bu suretle şayanı hayret neticeler alınmıştır. Binaenaleyh buraya "Kauçuk şehir,, isminin de verilmesi doğru olmuştur.

"Elastik evler,, içinde oturanları her türlü gürültüden muhafaza ederek hakiki bir sükûnet vermektedir. Yanındaki odada atılan silâh sesi bile gür-

yabilerek, istedikleri yemeklerin listesinde bulunup bulunmadığını öğreniyorlar.

Bu orijinal reklâm usulü, derhal tesirini göstermiş, kısa bir müddet içerisinde müşteri sayısı, birkaç kat artmış, lokanta sahibinin kazancı da bu suretle birkaç misline çıkmıştır!...

lülükle ısıtılır. Eve hariçten hiç bir gürültü aksedemediği için sokaktan her ne geçerse geçsin katiiyen bir sarsıntı hissedilmez.

Bu yeni icattan ilk istifade eden şehir Newyork olmuştur. Hükümet yeni esas dairedinde bir takım binaların yapılmasına müsaade vermiştir. Bunun üzerine Amerikaya has bir tarzda "elastik evlerin,, inşası çoğalmaya başlamıştır.

Buna bakarak insan, on beş sene sonra Amerikanın en büyük şehirlerinin dünyanın en sükûnetli şehirleri olacağına hükmedesi geliyor. Bu yeni usulün yalnız binalarda değil, hattâ sokaklarda da kullanılacağına şüphe edilmemektedir.

Malûm ya sokaklarda parke taşlarının yerini asfalt almıştır.

Şimdi de kauçukla karıştırılmış bir madde sokakları büsbütün gürültüsiz bir halde koyacaktır.

Rozari - Fild usulüyle yapılan evler sükûnet temin etmelerinden başka her türlü ateş tehlikesinden de uzaktır. Aynı zamanda evlerin inşa zamanı da kısalmıştır.

Bir "Elastik evin,, inşası için sarfedilen zaman sağlam duvarlı evler için sarfedilen zamanın nısıf derecesinde dır.

Diğer taraftan yeni usuldeki evler havadan ziyade yer altından istifade etmektedir. Yeni evlerin bir çoklarında satıştan aşağı sekiz on kat vardır.

Böyle olduğu halde otomatik teçhizat hava âletleriyle tıpkı satıştan çok yüksekte bulunan apartmanlar gibi havadardır. Sıhhi hiç bir mahzurları yoktur.

TURAN TIYATROSU
Bu akşam: San'atkar
Naşit ve arkadaşları
Hakkı Ruşen, Rifka,
Eyüp Sabri birlikte
Miçe - Pencer
varyetesinin iştirakile

halk geçesi: Localar 100, her yer 20,
paradi 10 SEFAHATİN SONU komedi 3 perde.

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatroları
Saat 20.30 da
DALGA
Komedi 3 perde Ya-
zan: Ekrem Resid

Alsancak - Güneş maçı bitmedi

Ankarada :

Beşiktaş Muhafızgücünü 7 - 0 yendi

Ankara, 13 (A.A.) — Millî Küme maçlarına bugün de havanın oldukça soğuk olmasına rağmen şehir stadını dolduran muazzam bir kalabalık önünde devam olundu.

Dünkü karşılaşmayı 2 - 0 kazanan Beşiktaş bugün karşılaşacağı Muhafızgücüne karşı alacağı netice merakla bekleniyordu.

Fakat bu merak oyun başladığı zaman aşağı yukarı kısmen zail olmuş bulunuyordu. Çünkü Beşiktaş dünkü muvaffakiyetsiz oyunundan Ankarada braketliği menfi intibar silmek için çok canlı bir surette oyuna başladı. Ve bu başlayışının semeresini elde etmekte geçilemedi:

Şeref beşinci dakikada sıkı bir şutla takımına ilk sayı kazandırdı.

Diğer taraftan Muhafızgücü, bugün nedense kendisinde görmeye alışmadığımız isteksiz ve ahenksiz bir vaziyette oynuyor. Hatlarında hiç bir irtibat yok.

Hücum hattını teşkil eden en kıymetli oyuncularını kale önlerinde maalesef çok beceriksiz davranıyorlar.

20 inci dakikada Şeref'in yine sıkı bir şütü Muhafızgücü ağlarına takıldı. Bir dakika sonra da Muzaffer Muhafız kalelerine üçüncü golü yapmaya muvafak oldu.

Bir dakika kadar kısa bir zaman zarfında arka arkaya yenilen iki gol Muhafızın kuvveti maneviyasını adamakıllı sarsmıştı.

Galibiyeti aşağı yukarı garantilemiş bulunan Beşiktaş rahat ve taktik bir oyunla tekrar Muhafız kalelerini zorlamaya başladı.

30 uncu dakikada Şeref'in sıkı bir vuruşu ile dördüncü ve 36 ıncı dakikada, kale önlerinde husule gelen bir karışıklıktan istifade eden Ridvanın ayağıyla iki gol daha yapan Beşiktaş devreyi 5 - 0 lehine bitirdi.

İkinci devre başladığı vakit Beşiktaşlıların güzel oyununa mukabil, Muhafızın aynı bozuk oyununa ısrarla devam etmekte olduğu görülmüyordu.

Bu devrede de günün talihli oyuncusu Şeref, 13 ve 40 ıncı dakikalarda iki sayı daha yaparak gol adedini 7 ye çıkardı. Maç ta böyle nihayetlendi.

Güneş - Alsancak maçın dan iki görünüşü.

Hakem oyunu tatil etti

İhraç edilen bir oyuncunun kararı dinlememesi bu vaziyete sebebiyet verdi.

Dün Taksim stadında Alsancak ikinci maçını bine yakın bir seyirci önünde Güneşle yaptı. Ahmet Ademin idare ettiği bu oyuna takımlar şu kadrolarla çıktılar:

GÜNEŞ:

Cihad - Faruk, Reşad - Ömer, Rıza, İbrahim - Salâhaddin, Niyazi, Melih, Murad, Rebii.

ALSANCAK:

Hilmi - Ali, Cemil - Enver, İlyas, Saim - Basri, Sabri, Rasim, Hakkı.

Parayı kazanan İzmirli rüzgâra arkalarına aldılar. Oyuna Güneşin hücumu ile başlandı. Alsancak kaleşi önünde yerleşen Güneş muhacimleri 5 inci dakikada santrforları Melihin yakından çektiği bir şutle ilk gollerini kazandılar. Bu golden sonra oyunda bir müsavat hasil oldu. Rüzgârı arkalarına alan İzmirli bir müddet sonra hakimiyeti ellerine alarak solaçık ları vasıtasile tehlikeli akımlar yapmağa başladılar.

11 inci dakikada solaçık Hakkımın ortaladığı topu Faruk ve Cihad karıştıramadılar. Güneş müdafaası tarafından çok serbest bırakılmış olan Saim de hafif bir vuruşla Alsancakın ilk golünü yaptı.

Yaptıkları bu golle büsbütün canlanan İzmirli Güneş kalelerine tehlikeli dakikalar geçirtmeğe başladılarsa da üç ortanın birbirine girmesi yüzünden birçok gol fırsatlarını kaçırdılar.

Alsancakın bu hakimiyeti 30 uncu dakikaya kadar sürdü. Bundan sonra oyunun idaresini alan Güneşliler tekrar Alsancak nisif sahasında yerleştiler. Bu hakimiyetin neticesinde Rebiden aldığı bir pasla Melih ikinci Güneş golünü yaptı.

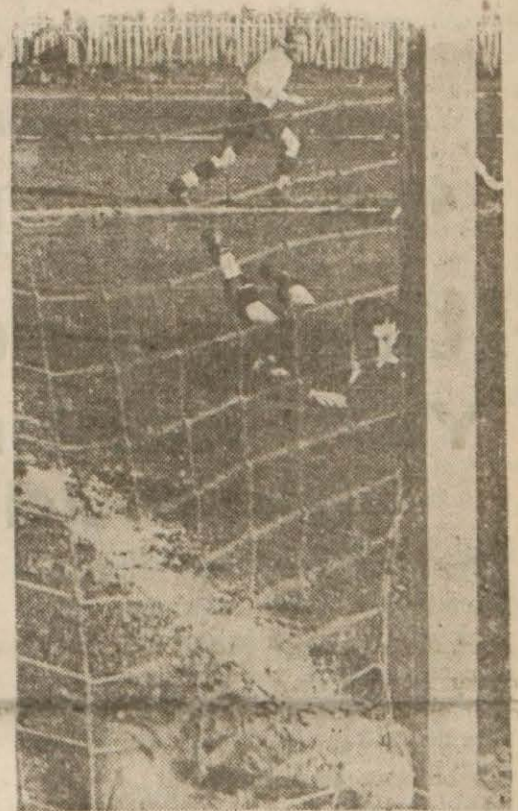
Devrenin sonlarına doğru tekrar açılan İzmirli 40 ıncı dakikada Faruk ve Cihadın hatasından istifade ederek Saim vasıtasile berabere golünü yaptılar. Biraz sonra ilk devre 2-2 beraberlikle bitti.

İKİNCİ DEVRE

Düdükle beraber hücum eden Alsancak ilk dakikada kazandığı kornenden istifade edemedi. Bir dakika sonra hakem sert bir kararla İzmirli Rasimi oyundan çıkardı. On kişi kalan İzmirli terdiren Güneşin hakimiyet çemberi altına girmeğe başladı.

Güneş forvet hattının fena bir oyun oynamasından bu hakimiyet bir netice vermiyordu. Nihayet 27 inci dakikada Melih yakından çektiği sıkı bir vuruşla Güneşe üçüncü golü kazandırdı. Bir dakika sonra Melih ortalarından aldığı topu sürerek Güneşin dördüncü golünü yaptı.

Top ortaya geldikten sonra Güneş tekrar soldan hücumu geçti. Bu sırada Melihin birdenbire sahanın ortasına da kıvrıldığı görüldü. Topu takip etmekte olan hakem bittabi bu hadiseyi görmediğinden yan hakemine sor-

Alsancak takımının yediği gol

du. Yan hakemi de Cemilin Melihe tekme ile vurduğunu söylediğinden Ahmet Adem bu oyuncuyu sahadan çıkarmak istemedi. Cemilin çıkmak istememesi ve diğer oyuncuların da hakeme karşı bir vaziyet takımlarından Ahmet Adem 31 inci dakikada oyunu tatil etmek mecburiyetinde kaldı. Bu suretle Alsancaklılar İstanbulda yaptıkları ikinci maçlarını hükmen kaybetmiş oldular.

Güneş takımı galip gelmesine rağmen iyi oynayamadı. Müdafaası her zamanki oyununu gösteremedi. Haf hattı da bozdu. Forvetler de başta Murad olmak üzere iyi bir oyun gösteremediler.

Alsancak gelince; birinci devrede solaçık Hakkı, Saim, Enver, Cemil güzel bir oyun çıkardılar. İkinci devre on kişi kaldıktan sonra Alsancaklılar lüzumsuz yere asabiyete kapılarak oyunlarını bozdular. Hakem Ahmet Adem oyunu çok güzel idare etti.

Şilt maçında Galatasaray Beykoza 2 - 1 yenildi

Dün Şeref stadında haftanın yegane şilt maçı Galatasarayla Beykoz takımları arasında yapıldı ve bir sürprizle neticelendi. Çok canlı bir oyun oynayan siyah sarıllar kuvvetli rakiplerini 2-1 yendiler.

Adnan Akımın hakemliği ile oynayan bu maça takımlar şu kadrolarile çıkmışlardır:

GALATASARAY:

Necmi - Reşad, Suavi - Mustafa, Adnan, Celdi - Necdet, Süleyman, Bülen, Eşvak, Haşim.

BEYKOZ:

Safa - Halid, Bahadır - Sadettin, Meh-

Dünkü kır koşusu

Kır koşusu başladığı sırada...

Bu mevsimin son kır koşusu çok fena bir havada yapıldı. Müsabakayı Beyoğlu Halkevi tertip etmişti. 3000 metre üzerinde yapılan bu yarışa birçok atletler iştirak etmişlerdir. Bu senenin mağlup olmayan koşucusu İbrahim hasta olarak girdiği bu müsabakada üçüncü olmuştur. Ve diğer kuvvetli müsabıkla-Jan, Sokrat, İsteyan, Hüseyin, Artin iştirak edememişlerdir.

1 - Sergis (Beyoğlu Halkevi) 12.24 dakika, 2 - Hakkı (Beyoğlu Halkevi) 3 - İbrahim (Galatasaray) 4 - Recep (Güneş) 5 - Jak (Pera).

Takım halinde Beyoğlu Halkevi 12 puanla birinci, Beyoğlu spor 24 puanla ikinci, Kasımpaşa 29 puanla üçüncü, Güneş 35 puanla dördüncü, Beyoğlu Halkevi 40 puanla beşinci olmuşlardır.

Ankaradaki bisiklet yarışı

Ankara, 13 (A.A.) — Bisiklet federasyon tarafından 16 bölgede hep bir den başlamak ve sekiz hafta devam etmek üzere tertip edilen seri bisiklet yarışlarının ilki bugün Ankarada da yapılmıştır.

Ankara bölgesi bu sekiz yarış neticesinde en az puan sahibine bir bisiklet vereceğine nazaran koşucuların aldığı puanları sırasıyle yazıyoruz:

- 1 - Eyüp Yılmaz (Ankaragücü)
- 2 - Nuri Kuş (Ankaragücü)
- 3 - Yakup Koşar (Demirçankaya)
- 4 - Erdoğan (Ankaragücü)
- 5 - Alâettin (Ankaragücü)
- 6 - Kâmiran Bozkır (Ankaragücü)
- 7 - Hasan (Memirçankaya)
- 8 - Halit (Galatasaray)
- 9 - Mehmet (Güneş)
- 10 - Muzaffer (Muhafızgücü)
- 11 - Yusuf (Muhafızgücü)
- 12 - Süleyman (Muhafızgücü)
- 13 - Tahsin (Muhafızgücü)
- 14 - Macit (Muhafızgücü)
- 15 - Necdet (Muhafızgücü)
- 16 - Mustafa (Muhafızgücü)
- 17 - Osman (Güneş)

DAVUDPAŞA: 5

ORTAKÖY: 1

Şeref stadındaki son ikinci küme maçında Davudpaşa takımı, rakibi Ortaköyü 5-1 mağlup etti.

İkinci kümeler:

KASIMPAŞA: 3 — ALTINORDU:3

Fener stadında saat 1: de hakem Rafiyanın idaresinde ikinci kümeden Kasımpaşa Altınordu takımları arasında yapılan maçta 3-3 beraberlikle neticelendi.

İlk devreyi 2-1 galip bitiren Altınordular, ikinci devrede Kasımpaşanın hakimiyetini karşısında galibiyeti ellerinden kaçırmaya mecbur oldular.

Kasımpaşa takımı bu maça 9 oyuncu ile çıkmıştı.

ANADOLUHİSAR: 3

BEYLERBEYİ: 2

Beşiktaş stadında yapılan ikinci küme maçlarının ilkinde, kümenin en kuvvetli ve şampiyonluğa namzet takımlardan Anadoluhisar ile Beylerbeyi karşılaştilar.

İlk devre çok güzel bir oyun oynayan Beylerbeyinin 2-0 hakimiyeti ile ziyetini vehamet,ni hissederek Hisarlar, arka arkaya 3 gol atmağa muvaffak oldular ve neticeyi de böylece 3-2 kazandıılar.

FENERYILMAZ: 5

DOĞANSPOR: 2

Şeref stadında yapılan ikinci küme maçlarından Feneryılmaz - Doğanspor maçı 5-2 Feneryılmazın galebesile bitti.

Bir öpüşle kadınları bayıltan erkek!

Dudakları arasına uyutucu bir madde yerleştirmiş ?!

Peruda Lima şehri polisi, elinde bir tevkif müzakeresi, 37 yaşında bir adamın peşinden koşmaktadır. Cesse Moveri isimindeki bu adam, acaip usullerle müteaddit hırsızlık yapmış, birçok kişiyi soymuş bir hayduttur.

Muhtelif şikâyetler üzerine, Lima şehrinde bir erkeğin kadınlarla dostluk edinerek onları soyduğu, bu adamın ismi Cesse Moveri olduğu anlaşıl-
mış ve soyma usulü de öğrenilmiştir. Bir kadınla tanışıyor, birkaç gün sonra kendisine sevgisinden bahis açıyor, sonra da evlenme teklif ediyor. Yüz buldu mu, kadını kolları arasına çekip ağzından öpüyor!

Basit bir usul bu gerçik, ama dahası var; bu öpüşler, kadınların başını döndürüyor, kendilerini sersemletiyor, bayılıyor. Bundan sonra da bu adam maksadını yerine getiriyor, bayıltığı kadını soyuyor. Kadın, ayıldı mı, tek-

rar bayılıyor. Çünkü âşık rolü oynayan goktan kayıplara karışmış, kendisine yeni bir kurbân aramağa gitmiştir ve öptüğü kadının çantasında veya üzerinde bulunan şeyleri de kendi cebine boşaltmıştır.

Bu adam, kadınları öpmekte usta bir Don Juan mı? Kendisine mahsus cazibeliği, teshir ve tesir kabiliyeti var da, bunu dudaklarıyla mi kadınlara geçiriyor? Doktorlar, bu adamın Cenutâ Amerikada yetişen uyutucu maddeyi muhtevî bir nebattan istifade ettiğini, öpeceği sırada dudakları arasında bu maddeyi herhangi bir şekilde arak, öplüğü istediği gibi biçimine getirdiğini sanmaktadırlar. Şikâyetler her hafta arttıkça artmaktadır. Kadınları soyan haydut, şiddetle aranıyor. Öpmesindeki hususiyet, işin içyüzü, kendisi yakalandığı takdirde ihtimal tamamiyle meydana çıkar!?

Fransada yeni medenî kanunla ilk nikâh

“Kadın kocasına itaate mecburdur” Yeni kanunda böyle bir madde yok

Parisin 15 inci belediye dairesinde geçen gün yeni “Medenî kanun,, ahkâmına göre ilk nikâh kıyılmıştır. Belediye reâsi usulden olduğu üzere mevkiinin rütbesi bulunan üç renkli kordonu takmış 213 inci maddenin yeni metninin bilhassa şu kelimelerini tebarüz ettirerek okumuştur.

“Koca ailenin reisidir, İkamet mahalini tayin eder. Karı kocasına birlikte yaşamak mecburiyetindedir. Koca da karıya iktisadî yardım borçludur.”

Bazı hususatta birlikte yaşamak ile aynı mahalde oturmak arasında bir fark gösteren bu maddesinde “karı kocasına itaate borçludur. Keza ikametî tasvip ettiği her yerde onu takip etmek mecburiyetindedir,, denilmekte idi.

Fransız aile hayatının eski şiddetli kanunları 19 uncu asrın sonlarındanberi sarsılmağa başlamıştı. Gün-
deliğin, ücretin, iradların azalması bir çok sebeplerden dolayı para kıymetinin sukutu orta sınıf evli kadınlarını çalıştırıp kocalarına yardım etmeğe mecbur etmişti.

Bu sebepten dolayı Fransada karı-koca arasında pek çok geçimsizlik hâmet, Kemal - Turhan, Bildal, Şahap, Galip, Kâzım.

Galatasarayın hücumile başlayan sarı kırmızılı muhacimlerin beceriksizliği yüzünden ilk fırsat kaçtıktan sonra oyun mütevazın bir şekil aldı. 15 inci dakikada ortada bir Beykoz akımında Şahaptan yerinde bir pas alan Kemal zaviyeden attığı şütle takımının ilk sayısını kaydetti.

Biran parlamen Galatasaraylılar tekrar durgunlaşınca Beykoz solaçığı iyi havale ettiği sandelle ikinci golü de attı ve birinci devre 2-0 Beykozun galebesiyle bitti.

İkinci devrede Galatasaraylılar çok üstün bir oyun tutturdular, muhacimlerin hiçbir iş göremeyeceğini anlayan müdafaa oyuncuların ileri çıkmaları heran Beykoz kalesini tehdit etmeğe başladılar ve bu arada bir de penaltı kazandılar. Regad bu ceza vurugunu gole tahvil etti.

Devre ortalarında sarı kırmızılı kaleci yediği bir rtekmeden sakatlandı ve hastahaneye kaldırıldı.

Oyunun bundan sonraki kısmı Galatasaraylıların kaçıracağı sonsuz fırsatlarla geçti ve netice değişmeden maçı Beykozular 2-1 kazandılar.

disesi baş göstermişti. Bu vaziyeti göz önünde tutan kanun vazedenciler medenî kanunu değıştirmeğe 214 ve 215 inci maddelerle kadının yeni haklarını açıkça tasvir lüzum gördüler ve:

“Evli kadın medenî haklarını tamamile icra edebilir,, dediler. Bunun delâlet ettiği manâ kocasının muvafakatine lüzum olmadan karısının ticaretle meşgul olabileceği, üniversitede tahsil edebileceği, imtihanda bulunacağı, dava ikame edebileceği varis olacağıdır. Tabii bu yeni kanun ile aile bağlarında bir gevşeklik husule gelecektir. Fakat bu kayıtlar karı koca hayatının daha hoş görünmesine ve doğum miktarının azaltılmasına karşı alınmış tedbirlerdir.

Fransada yüzlerce senedenberi kadının erkekle hukukî müsavattını isteyen feminist hareketlerinin ilk muvafakiyetini, bu kanuna görülmektedir.

Burada kaydedilmesi icap eden noktada Napolyon kanuniyle Fransız kadınlarının hukukunun pek ziyade tahdit edilmiş olmasıdır. Büyük Napolyon kanununu medenisine esas olarak Roma hukukunu almıştı. Malûm olduğu üzere Roma kanunu kadın “hafif cins telâki etmekte olduğu için pek ehemmiyetsiz şahsî haklarını tanımakta ve umumî hayattan bütü nübütin mahrum etmektedir.

Şimdiye kadar bir Fransız kadını pasaport çıkartmak için kocasının tahriri müsaadesini almağa mecbur olduğu gibi kocasının muvafakatini almadan bir bankada kendi namına hesap açamaz. Hatta çocuğunu mektebe bile kaydediremezdi!

Binaenaleyh bu muvaffakiyetlerinden dolayı Fransız feministlerinin zaferlerini kutululamak haklarını kabul etmelidir. Bu muvaffakiyetlerini bastilin zaptile müsavi tutuyorlar.

Fakat güzel cinsin vesayetten kurtulmasında çok tevessüüne karşı muhalefetler de başlamamış değildir. Muhafazakârlığın kalesi bulunan ayanda radikal mebusanın kararlarına karşı daha şimdiden büyük itirazlar, muhalefetler görülmektedir.

Filhakika yeni kanunu medenî müzakereleri sırasında çok şiddetli itirazlar dinlendi ve bilhassa Fransız aile hayatı bağlarının gevşemesi değil, kuvvetlendirilmesi lüzum olduğu hakkında uzun uzun nutukları söylendi. Feministlerin bu galebesi vesilesile

Şişli Halkevinde Mekteplerde inzibat meselesi münakaşa edildi

Şişli halkevinde inzibat ve ceza meseleleri etrafında dün saat 15 te başlayan münakaşalı toplantı 4 saat devam etmiştir.

Bu toplantıda evvelâ okullarda ne vak’alara rastlandığı tesbit edilmiş, bunların normal bir haddi aşan vaziyette olmadığı noktası tebarüz ettirilmiştir.

Bundan sonra umumiyetle bu gibi vak’alar kaşısında öğretmen ve mürebbinin hareket tarzı üzerinde durulmuş ve yine ceza ve mükâfat meselelerine avdet edilmiştir.

Söz alan yirmi kadar hatip arasında ezümlü Darüşşafaka direktörü Ali Kâmi, Felsefe öğretmeni Ali İza, Lise öğretmeni Hadî, öğretmen okulu tefris usulü öğretmeni Fevzi, Kız öğretmen okulu öğretmeni Nebahat, eski Maarif müdürü Saffet de vardı.

Toplantının en hararetili safhası Bay Ali Kâmi ile Bayan Nebahat ve Bay Fevzi arasında cezanın lüzumsuzluğu veya lüzumu arasındaki münakaşa olmuştur.

Ali Kâmi inzibatın müeyyidesi olarak cezaya, Öğretmen okulu muallimlerinden Fevzi de Çocukların hareketlerini ıslah teşebbüsünde bulunmağa kıymet verdiklerini tebarüz ettirmişlerdir.

Toplantı sonunda söz alan Üniversite psikoloji profesörü Bay Şekip Tunç, Psikoloji ve içtimaiyatın bugünkü ve rimlerinin henüz öğretmenin elinde kolaylıkla kullanılacak müsbet bir silâh halinde olmadığını, işine aşkla bağlı olan öğretmen hazakat ve sezişinin muvaffakiyette mühim âmil olduğunu söylemiştir.

Herkes toplantıdan ayrılırken şu kanaat ve intibaa varmış bulunuyordu: Türk okullarında birkaç psikopat veya dejenere tipin yaptığı bazı vak’alar mekteplerde inzibatın anormal bir hal aldığına delâlet etmez. Ancak tam verimli bir terbiye faaliyetinin de zamanla, malî imkânla, öğretmenlerin kültürlerinin inkişafıyla alakadar olduğu anlaşılmalıdır.

Toplantı sonunda Halkevi başkanının teklifi üzerine 15 gün sonra Operatör Mim Kemal karakter etrafında bir konferans vermesi, bu meyanda doktor Fahrettin Kerim ve Profesör Doktor Muzaffer Esat da davet edilerek doktorlarla terbiyecilerin harakterden anladıkları farklıca manâların tavazuhuna hizmet edeceğinden faydalı görülmüş ve bu konferansın da münakaşalı olması kararlaştırılmıştır.

Toplantı tam manâsile ilmi, terbiyevî bir ahenk ve samimi bir hava içerisinde devam etmiş ve herkes bu toplantının devamı arzusunu izhar etmiştir.

Almanya'da bir vapurumuz daha denize indirildi

Berlin, 13 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

12 Mart Cumartesi günü, Kiel’de Krup tezgâhlarında Denizyolları işletmesi idaresinin ısmarladığı vapurların ikincisi olan Sus vapuru denize indirilmiştir.

Yolcu ve eşya nakliyatına mahsus olan bu vapurun, su sathında boyu 96.60 metre, genişliği 11 metre, yüksekliği 6.90 metredir.

yeni kanun hakkında neler düşündükleri bazı şahsiyetlerden sorulmuştu. Yeni kanunun mazbata muharriri mebus Delatr yeni kanunun çocukları daha iyi himaye ettiği kanaatinde olduğu cevabını vermiştir.

Fransanın meşhur kadın avukatlarından Mari Veren “şimdilik bize verilen bu haklar ile iktifa edelim. Zamanla kanunun daha ziyade tadhili mümkün olacaktır,, demiştir.

Maruf romancı Marsel Prevo dahi: “Kanunun yardımıyla önceden kadının kocasına itaat etmesine sebep yoktur. İtaat kendi kendiliğinden meydana gelir. Eskidenberi kadının hüküm sürdüğü karı koca mevcuttur. Kanun karı kocanın birbirine raptedilmesini teyit eder. Ve çok haklıdır,, demiştir.

RUSYADA 19 maznun idama mahkûm edildi

Moskova, 13 (A.A.) — Troçki taraftarları ve tağ cenah mensupları bloku davasında verilen karar mucibince aşağıda isimleri yazılı maznunlar kurşuna dizilmek suretiyle idam edilmeğe mahkûm edilmişlerdir.

Buharin, Yagoda, Rikof, Krestinski, Rosengolç, İvanof, Çernaf, Grinsk, Zelenski, İkramol, Hocaef, Şaragovig, Zuharef, Bulanof, Levin, Kazazof, Maksimof, Dikovski ve Kriuçkof.

Pletnef 25 sene, Rakovski 20 sene ve Berzenof 15 sene hapis cezasına ve tahliye edilecekleri tarihten itibaren 5 sene müddetle siyasi haklarından mahrumiyete mahkûm edilmişlerdir.

Uçurumun kenarında

(Üst yam 1 incide)

line getirmek bu isteklerin birinci plânda gelen bir parçasıdır. Nitekim birkaç gün evvel Londraya giderek oradaki vazifesinden veda eden Hariciye Nazırı Fon Ribbentrop İngiliz Hariciye Nazırı Lord Halifax ile konuşurken:

— Müstemleke işi daha sonra gelir. İptida Orta Avrupa meselesini halletmek lâzım.”

Demistir. İngiltere İtalya ile Habeşistan, Akdeniz, İspanya meseleleri üzerinde umumî bir anlaşma yapmak için çalışırken Almanya’yı da unutmayordu. Bir taraftan yeni Roma elçisi Lord Perth Musolini ile konuşmağa giderken diğer taraftan Berlin elçisi Henderson Hitler ile de bir anlaşma zemini bulmak için uğraşıyordu.

Avusturya hâdiselerinin son aldığı şekil bu müzakereleri yeniden karıştırmıştır. İngiltere ile Almanya arasındaki müzakereler derhal kesilmiştir. İngiltere ile İtalya arasındaki konuşmalar da Musolini’nin Avusturya vaziyetini hoşgörüp görmediğine göre şüphesiz yeni bir istikamet alacaktır.

Çemberlayn’ın İtalya ve Almanya ile giriştiği müzakerelerden maksad sadece bu memleketler arasında bir emniyet tesis etmek değildi; bu maksat daha çok genişti. İngiliz Başvekili Avrupa sulhünü umumî surette tehlikeye gördüğü için Versay muahedesini bozulmuş sayarak yenibaştan bütün büyük devletler arasında uzun zaman sürecektir sulh esasları hazırlamak isteyordu. Almanyanın Avusturyayı işgal ve bu memleketi ilhaka doğru gitmesi ile İngiliz Başvekilinin bir ihtimal şeklinde gördüğü tehlike bugün fiili bir hakikat olmuştur. Eğer Milletler Cemiyetini teşkil eden devletler ile bu cemiyetin dışında kalan memleketler derhal toplanarak Avrupa için yenibaştan umumî sulh esasları kurmağa imkân bulamazlarsa bugünkü tehlikeli vaziyetin y.rn ne gibi akıbetlere gireceğini tayin etmek mümkün değildir.

ASIM US

Bulgaristanda

(Üst yam 1 incide)

haliftir. Eski nazırlardan Ustoyço Muşanof ile, çiftçi nazırlardan Nidelko Atanasof, Çankof partisinden Yosif Robef, Plevneden doktor Balkanski, Zişteviden Yakim Yakimof Plevneden Topuzanof ve diğer birçok kazanan mebuslar hep eski partilere men sup oldukları için, Sobronya açıldıktan sonra Köse İvanof hükmetine reylerini vermişlerdir.

Yeni açılacak Sobronyada umum mebusların sayısı 160 kişidir. Şimdiye kadar dört vilâyette yapılan itihaplarda 89 mebus seçilmiştir. Ve bu mebusların ekserisi hükümete muhaliftir.

Hükümet neşrettiği tebliğde, yeni mebuslardan bir kısmının, hükümetin mesaisinde yardım edeceklerini vaadettiklerini bildirmektedir. Halbuki, eski partiler daha şimdiden yeni kabineye girecek şahıslar üzerinde münakaşaya başlamışlardır.

Avusturya Hadiseleri

(4 üncüden devam)

ği bütün tedbirleri almak hususunda Hitler kendisine tam ve mutlak salâhiyet vermiştir.

HİTLER AVUSTURYA ORDUSU - NUN DA KUMANDANI

Berlin 13 (A.A.) — Hitler bundan böyle Alman ordusuna dahil olan Avusturya federal ordusunun kumandasını da ele almıştır.

AVUSTURYA MÜFREZELERİ ALMANYADA

Münih 13 (A.A.) — Almanya ile Avusturyanın birleşmiş olduğunu teyid için Avusturya müfrezeleri bugün ve Berthesgadene gelmişlerdir.

ALMANYADA NEŞREDİLEN KANUN

Berlin 13 (A.A.) — Propaganda nazırı Alman gazetecilerini bu akşam davet ederek Avusturyanın Almanya’ya 13 Mart 938 den itibaren ilthakını mübeyyin olan Avusturya kanununu bildirdikten sonra, bugün Alman hükümeti tarafından isdar olunan aşağıdaki kanunu tebliğ etmiştir:

Madde: 1
Avusturya hükümeti tarafından 13 Mart 938 tarihinde Avusturyanın Alman devletiyle birleştiğini mübeyyin isdar olunan kanun, işbu kanunla Almanya için de kanuniyet kesbeder. Mezkûr Avusturya kanunu şudur:

Madde, 2 — Avusturyada bugün mevcut olan âmme hukuku iş’arı ahire değin Avusturya topraklarında mer’idir. Alman hukuku, Führer tarafından onun göstereceği bir nazır tarafından orada meriyete konacaktır. Avusturyadaki Alman Ordusu Başkumandanlığına General Bök Tayin Edildi

Madde 3 — Almanya dahiliye nazırı diğer salâhiyettar Alman nazırlarıyla müştereken tatbik tedbirlerini ve icap eden hukukî ve idarî nizamları koymağa mezundur.

Madde, 4 — İşbu madde neşir tarihinden itibaren muteberdir.

Berlin, 13 (A.A.) — Hitler, Alman ve Avusturya odularının tevhidî haklarında bugün bir emirname isdar etmiş ve bu suretle Başkumandanlığı kendisine geçen “Avusturyadaki Alman ordusu, kumandanlığına General Fon Bök’ü tayin etmiştir.

Alman ordusuna inkilâp eden Avusturya ordusu bu akşam Hitler’e, Başkumandanı sıfatıyla, sadakat yemininde bulunmuştur.

Hitler Bugün Viyanaya Gidiyor
Viyan, 13 (A.A.) — Hitler, yeni Avusturyanın da ilthak etmiş bulunduğu Almanya Reiscümhuru ve Başvekili sıfatıyla Viyanaya gidecektir.

Hitler, Linz’den tayyare ile buraya gelecektir.

Fransız kabinesi

(Üst taraftı 1 incide)

Mesâî nazırı (Serol).
Ticaret nazırı (Kot)
Posta ve telgraf nazırı (Löbo).
Tekâüt nazırı (Riviyer)
Sihiyer nazırı (Janten)
Müştemleke nazırı (Mute).
Paris, 13 (A.A.) — Yeni kabinenin tegekkülü münasebetiyle Blum beya-natta bulunarak, halk cephesi hükümetlerine bîdayettenberi iştirak etmiş olan Şotan ile Delbos’un bu seferki hükümette bulunmayışlarının herhangi bir ihtilâtan ileri geimediğini söyledikten sonra şunları ilâve etmiştir:

Siyasette devamlıdır temin etmek lâzımdır. Maamâfih, bu akşam kabine toplantısı yapılmıyacaktır. Hâdiseler evvelki hükümetle hükümetin arasında da münhasıran bir devir muamelesinden daha başka zaruretlere tevât etmiştir.

Binaenaleyh millî müdafaa ve hariciye nazırlarıyla birlikte eski Başvekili Şotan ile hariciye nazırı Delbos’la görüşmeğe gideceğiz.

Haftalık Radyo programı

14 — MART — 1938 — PAZARTESİ
 Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plakla Türk musiki. 12,50 Havadis. 13,05 Plakla Türk musiki. 13,30 Muhtelif plak neşriyatı. 14 Son.
 Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Plakla dans musiki. 19,15 Çocuklara masal: Bayan Nine. 19,55 Borsa haberleri. 20 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 20,30 Hava raporu. 20,33 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Fasil saz heyeti: İbrahim ve arkadaşları tarafından. 21,50 Radyo fonik temsil: Sifidyö orkestrasi refakatle (Karmen). 22,45 Ajans haberleri. 23 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,20 Son haberler ve ertesi günün programı. 23,30 Son.

15 — MART — 1938 — SALI
 Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plakla Türk musiki. 12,50 Havadis. 13,05 Plakla Türk musiki. 13,30 Muhtelif plak neşriyatı. 14 Son.
 Akşam neşriyatı: Saat 17 İnkılap tarihi dersleri: Üniversitelerden naklen: Mahmut Esat Bozkurt. 18,30 Çocuk tiyatrosu (Dostlarımız). 19,15 Spor müsahabeleri: Esref Şefik. 19,55 Borsa haberleri. 20 Nihal ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 20,30 Hava raporu. 20,33 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Radife ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 21,50 Orkestra: 1 — Vagner: Brandlid dö Lohengren. 2 — Svendsen: Zorahayda. 3 — Blon: Çug der gnomen. 4 — Grieg: O Prentan. 22,45 Ajans haberleri. 23 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,20 Son haberler ve ertesi günün programı. 23,30 Son.

16 — MART — 1938 — ÇARŞAMBA
 Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plakla Türk musiki. 12,50 Havadis. 13,05 Plakla Türk musiki. 13,30 Muhtelif plak neşriyatı. 14 Son.
 Akşam neşriyatı: Saat 17 İnkılap tarihi dersleri: Üniversitelerden naklen: Mahmut Esat Bozkurt. 18,30 Çocuk tiyatrosu (Dostlarımız). 19,15 Spor müsahabeleri: Esref Şefik. 19,55 Borsa haberleri. 20 Nihal ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 20,30 Hava raporu. 20,33 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Radife ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 21,50 Orkestra: 1 — Vagner: Brandlid dö Lohengren. 2 — Svendsen: Zorahayda. 3 — Blon: Çug der gnomen. 4 — Grieg: O Prentan. 22,45 Ajans haberleri. 23 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,20 Son haberler ve ertesi günün programı. 23,30 Son.

hi dersleri: Üniversitelerden naklen: Mahmut Esat Bozkurt. 18,30 Fatih Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil. 19,15 Konferans: Doktor Muzaffer Şevki tarafından (Şeker hastalığının yeni tedavileri). 19,55 Borsa haberleri. 20 Necmettin Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 20,30 Hava raporu. 20,33 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Fasil saz heyeti: İbrahim ve arkadaşları tarafından. 21,50 Orkestra: 1 — Bah: Hamlet, uvertür. 2 — Morena: Stravusfedern. 3 — Rahmaninof: Noktürn. 4 — Albeniz: Serenata. 22,45 Ajans haberleri. 23 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,20 Son haberler ve ertesi günün programı. 23,30 Son.

17 — MART — 1938 — PERŞEMBE
 Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plakla Türk musiki. 12,50 Havadis. 13,05 Plakla Türk musiki. 13,30 Muhtelif plak neşriyatı. 14 Son.
 Akşam neşriyatı: Saat 17 İnkılap tarihi dersleri: Üniversitelerden naklen: Y. Hikmet Bayur. 18,30 Çocuk tiyatrosu (Dostlarımız). 19,15 Spor müsahabeleri: Esref Şefik. 19,55 Borsa haberleri. 20 Nihal ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 20,30 Hava raporu. 20,33 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Radife ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 21,50 Orkestra: 1 — Vagner: Brandlid dö Lohengren. 2 — Svendsen: Zorahayda. 3 — Blon: Çug der gnomen. 4 — Grieg: O Prentan. 22,45 Ajans haberleri. 23 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,20 Son haberler ve ertesi günün programı. 23,30 Son.

18 — MART — 1938 — CUMA
 Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plakla Türk musiki. 12,50 Havadis. 13,05 Plakla Türk musiki. 13,30 Muhtelif plak neşriyatı. 14 Son.
 Akşam neşriyatı: Saat 17 İnkılap tarihi dersleri: Üniversitelerden naklen: Recep Peker. 18,30 Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil. 19,15 Çocuk terbiyesi: Ali Kâmi Akyüz. 19,55 Borsa haberleri. 20 Memleket şarkıları Nebil oğlu İ-

mail Hakkı. 20,30 Hava raporu. 20,33 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 İnci ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Mustafa ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 21,50 Orkestra: 1 — Şubert: Senfoni inaşöve. 2 — Staub: Babel uved. 3 — Çaykovski: Marş Slav. 4 — Langer: Grosmitterhen. 5 — Drigo: Leko. 22,45 Ajans haberleri. 23 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,20 Son haberler ve ertesi günün programı. 23,30 Son.

19 — MART — 1938 — CUMARTESİ
 Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plakla Türk musiki. 12,50 Havadis. 13,05 Plakla Türk musiki. 13,30 Muhtelif plak neşriyatı. 14 Son.
 Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Plakla dans musiki. 19,15 Konferans: Üniversite namına Prof. Ziya Cemal Aksoy (Diş ve ağız bakiunsuzluğunun zararları). 19,55 Borsa haberleri. 20 Sadi Hoşses ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 20,30 Hava raporu. 20,33 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Semahat Özdenes ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Klasik Türk musiki: Nuri Helli ve arkadaşları tarafından. 21,50 Orkestra: 1 — Çaykovski: Mozartiyana süvit. 2 — Kalman: Marica. 3 — Borodin: O. Kuvan. 4 — Arenski: Eleji. 22,45 Ajans haberleri. 23 Plakla sololar, opera ve operet parçaları. 23,20 Son haberler ve ertesi günün programı. 23,30 Son.

DOKTOR
Necasettin Atasagun
 Her gün sabahları sekiz buçuğa akşamları 17 den 20 ye kadar 1.5 ile 2 rayyare apartmanları ikinci daire 17 numarada hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar hastalarını parasız. Kurun. Haber okuyucularını dakupon mukabilinde muayene eder. Telef: 23953

Jak Tibu ile bir konuşma

(2 nci sayıfadan devam)

türdüler. Harikulâde elmaslar var. Fakat bermutat hepsi devletin malı. Nihayet bir yüzük beğendim.

İki yüz elli bin frank istediler. Al-mağa razı oldum, fakat yüzde yetmiş nisbetinde muamele vergisi ve ihraç için ayrıca yüzde kırk nisbetinde vergi aranacağını öğrenince vazgeçtim.

— Ne yaptınız paralarınızı?
 — Doğru sefarethaneye gittim. Sefirden rica ettim. Kasasında saklamayı kabul etti.

Velhasıl nereye gitsen, yediğim kâr kalıyor, paralarımı hep sefaret-hanelerde kasalara koydurup ayrı-lıyorum.

— Niçin radyolarda konser ver-meyorsunuz? Sizi çok arıyoruz, fakat hiçbir radyoda size rastlamak mümkün olmuyor.

— Radyoların hepsi siyasa mües-seseleri. Onların sanatla uğraştıkları yok. Sanatkârı kullanmaktan maksatları kendi dalga uzunlukla-rına halkı alıstırmak ve böylelikle yapacakları propagandaları dinlet-mek. Ben siyasadın hazinem; ve herhangi bir siyasa müessesesine â-let olmaktan da çekinirim. Fakat yakında sinemada beni göreceksi-niz.

— Sinema artisti mi olacaksınız?
 — Hayır. Sinemanın faydasını ge-nişletecek bir büyük teşebbüse giri-şiyorum. Sinemayı gramofon gibi her evde daima bulunur ve kullanılır bir hale koymak isteyorum. Si-nemalar halkı mahvetmektedir. Yen-i filmlerin müziği ne kötü şey. Hal-kın kulak terbiyesi harap oluyor. Bi-naenaleyh yapacağımız filmlerde güzel müzik kullanacağız. Bu işe at-ılırken ikinci mühim maksadım da zamanımızı sanatçıları layemutlaşt-ırmaktır.

— Rusyadan, Çinden ve Japonyadan bahsettiniz? Ya Amerika ve İngiltere hakkındaki fikirleriniz?
 — İngiltereye bir daha gitmemeye karar verdim. Zira son gidişimde dehşetli bir ihtikârda bulundular. Benden tam 700000 frank vergi kes-tiler. Amerikaya gelince, Şımalı A-merikada bir turne insanı zengin eder, fakat sanatkâra asla aradığı manevî hazzı temin etmez. Eğer Amerikadan maksadınız Cenubi A-merika ise o başka... Ah Arjantin! Ah Brezilya! Bu yerlerde, ne anlayışlı, ne duygulu, ne ince, ne hassas insanlar yaşıyor bilseniz.

* * *

Tibu bu sefer İstanbulda yalnız bir konser verdi. Atınaya gitti, orada da iki konser verdikten sonra Mısırı boyladı ve bütün Şımalı Afrikayı dolaşarak Parise döndü. Dostumun bu seyahatinde bermutat küçük bir ser-vet topladığı muhakkaktır. Fakat kim bilir gittiği her yerde etrafına toplanan sanat meraklıları onu ne kadar yormuşlardır. Ve o, gittiği her yerde bana benzer bir başka vurdumduymaza rastlamadığı için yani bu yorgunluklardan sonra sü-kûnun melodisini dinleyemediği için kim bilir ne azap çekmiştir.

Nizamettin Nazif

Tayyareler

(Üçüncü sayıfadan devam.)

İspanyanın Valansiya şehrinde öy-le sığınaklar yapılmış ki, ahali şu harp zamanında geceleri oraya taşınıyor, orada yatıyorlar. Ne yazık ki bunlar-öan bir kısmı çeyrek ton ağırlığındaki bombaya dayanabiliyorsa da, bir ton ağırlığındaki bombalara dayanamıyor-lar. İspanyada gördüğüm en iyi sığın-ak, yeraltında on beş metre derinlik-teydi. Ve birkaç ay içerisinde kazıl-mıştı. Bin kişi ihata ediyordu. Ve söy-lediklerine göre, kıyamet alâmetleri müstesna olmak üzere herhangi teh-lükeye karşı insanları muhafaza edebi-liyormuş.

Valansiya şehri, harp esnasında bu-nu yapabildiyse, biz, sulh esnasında Londra için daha iyilerini yapabile-mliyiz.

Hatta hiçbir şey yapılmasa da harp esnasında düşmanın Londra'yı baştan başa temizleyip yerle bir etmesine im-kân yoktur. Fakat, birbiri ardınca yapılacak hücumlar dolayısıyla bir hafta içinde Londrada elli bin kişi öldürme-leri kabilidir. İyi bir sığınak sistemi vü-cuda getirmekle harap imkânlarını bir hayli azaltmış oluruz.

Şimdiki halde, bizim hava kuvveti-miz, üç muhtelif elde bulunuyor. As-kerî tayyare kuvvetimiz muharebe tay-yarelerini temin ediyor.

Ordu, topları temin ediyor, dahiliye nezareti de, hava baskınlarına karşı hi-maye servisi vücuda getiriyor ki bu-nun vazifesi, harp esnasında halkı tan-zim ve idare etmektir.

Ben İngilterenin hava nazırı olsay-dım, bütün hava müdafaası meselesini bir tek mesele halinde telâkki eder ve zarfedilen muazzam meblâğların hiç olmazsa yarısını, sivil erkek, kadın ve çocukları korumak için bomba nüfuz edemeyen sığınaklar yapmağa tahsis ederdim..

65 yaşındaki damat Seksen yaşındaki kayın pederini öldürdü

İzmit, (Hususi muhabirimizden) — Kandiranın Karamanlı köyünde bir cinayet olmuş, 65 yaşında Bekir isimli bir damat, 80 yaşında kayınpederi Veliyi öldürmüştür.

Bu emsaline az rastlanır kötü vak'ası, 80 yaşındaki kayınpederin evini bahçesine bir direk çökmesi ile başla-mış ve 65 yaşındaki damat buna muha-lefet etmiş, aralarında çıkan kavga ne-ticesinde Bekir kayınpederini öldür-müştür.

* İzmit Halk bankasının senelik top-lantısı Valimizin yüksek huzurları ile yapılmış ve meclisi idare reisliğine şeh-rimizin maruf ve genç tüccarlarından Bay Faik Nüzhet Bilgin seçilmiştir.

Kocaeli tüccarlarının faydaları için kurulmuş olan banka, hissedarlarına yüzde 6 faiz tevzi etmiştir.

*Gölcüğün Yukarı Ulaç köyünde sarhoşluk yüzünden kanlı kavgalar ol-muş, eğlenmek isteyen 15 kadar kafa-dar motörle Karamürsele gezinti yapa-rak dönerlerken rakunun tesiri ile bir-birine çirmişler, içlerinden birisi öl-müş, diğer beşi de ağır yaralanmışlar-dır.

Kumbâre biri

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

KURUN
 İLAN ÜRETİCİSİ

Ticaret İhâlarının santim - satırı son-dan itibaren ilân sayıfalarında 40, üç say-falında 50 kuruş; dördüncü sayıfada 1, ikinci ve üçüncüde 2, birinde 4, bas-lık yanı kesmece 5 liradır.

Büyük, çok devamlı, kişeli, renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirimler yapılır. Resmî ilânların santim - satırı 30 kuruş-tur.

Ticari mahiyette olmayan küçük ilânlar
 Bir defa 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. (Ç aylık ilân verenlerin bir defası bedavadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir. Üstüne hizmet kuponu getirtilenler 25 cük ilân tarifesi yüzde 25 indirilir.

KURUN hem değrudan doğruya ken-di idare yerinde, hem Ankara cadde-sinde Vakıf Yurdu altında KEMALİDİN İREN ilân bürosu eliyle ilân kabul eder (Büronun telefonu: 20335)

KURUN
 GÜNDELİK SİYASİ GAZETE

Gazetemize gönderilen yazılar gazete-ye girmez için ise zarfının köşesine (ga-zete) kelimesi yazılmalıdır.

Karşılık isteyen okurlar mektuplarını 10 kuruşluk pul koymalıdır.

Başvurmayan yazıları geri göndermekten ümitsiz yollanmış mektupların içine konulan paraların kaybolmasından ilân-istatçı çıkan yazılardan dolayı direktör-ünk. hatline soru sorgu almas.

Günü geçmiş sayılar 10 kuruştur

Gazetemizde çıkan yazıların resimleri-ten her hakkı sair kendisi içindir.

Satılık - Kiralık

Bilge kazası civarında Pekmezli köyünde kâin atışke müteharrik dâri taşlı bir ün fabrikası satılık ve kiralıktır. Erenköyünde, El'ü mefen-di caddesinde 2 numaralı köşke mü-racaat. (Telefon: 52 - 128).

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Idaremizin Gaziantep Başmüdürlüğüne bağlı Akçakalede şartname ve projesi mucibince yaptırılacak idare binası inşaatı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 10606 lira 81 kuruş ve muvakkat teminatı 795.51 liradır.

III — Eksiltme 21 - III - 938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 16 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır. Kapalı zarflar münakasa günü en geç saat 15 e kadar adı geçen Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır.

IV — Şartname ve projeler 53 kuruş bedel mukabilinde Inhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesiyle Gaziantep Başmüdürlüğünden ve Akçakale Memurluğundan alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaikini Inhisarlar İnşaat şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lazımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesai ile V inci maddede yazılı eksiltmeye iştirak vesikasını ve muvakkat güvenme parası veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflarını yukarıda yazıldığı veçhile münakasa günü en geç saat 15 e kadar Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lazımdır. (1206)

Dr. İhsan Sami İSTAFİLOKOK AŞISI

İstafilokoklardan mütevellit (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cilt hastalıklarına karşı pek tesirli bir ilaçtır. Divanyolu No. 113

Doktor Hafız Cemal LOKMAN HEKİM Dahiliye Mütahassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divar yolunda (104) numaralı busus kabinesinde hastaların kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5-12" saatleri nakilî tüküray mahsusdur. Muayenehane ve ev telefon 22394 Kışık telefon: 21044

Sahibi ASIM US
Nefriyat müdürü Refik A. Sevengil

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedelli 4200 lira olan komisyondaki nümunesi veçhile 150 adet L Nağant marka (veya bu ayar da olan) tabanca 17 - 3 - 1938 perşembe günü saat 10,30 on buçukta Haydarpaşada gar binası içindeki komisyon tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 315 liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (1134)

Fen memuru alınacaktır Inhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Antep ve Diyarbakır içki fabrika larımızda çalıştırılmak üzere aşağıda yazılı evsafı haliz fen memuru alınacaktır

1 — Diplomalı eczacı kimyager veya ziraat mektebi âlisi (Enstitü) mezunu bulunmak,

2 — Askerliğini yapmış veya te cil edilmiş olmak,

3 — Yaşı otuz beşten yukarı bu lunmamak,

Askerliğini yapanlarla son üç se neyi mesleki işlerde geçirmiş bulunmaları veya lisan bilenler tercih olunur.

Yukarıda yazılı evsafı haliz olanların sıhhat raporu, hüsnühal kâğıdı ve tercümelhal varakalarile en geç 31 - 3 - 938 gününe kadar idaremize Memurin Şubesine müracaat etmeleri. (1409)

İstanbul Belediyesi İlânları

Haseki hastahanesinin bahçesinin de bulunan tahminen 120 metre m-kâp taş satılmak üzere pazarlığa konulmuştur. Taşın beher metre murabbına 150 kuruş fiat tahmin edilmiştir. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 27 lira lik teminat makbuz veya mektubıyla beraber 15 - 3 - 938 salı günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (1356).

Keşif bedelli 4569 lira 87 kuruş olan Cihangirde yaptırılacak çocuk bahçesi açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 N. lı kanunda yazılı vesikadan başka fen işleri müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasıyla 342 il- ra 74 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubıyla beraber 24 - 3 - 938 perşembe günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (1303)

GÜVEN ANITI

TÜRKİYE İŞ BANKASI

R. Bırak

TEDAVÜLDEN ÇEKİLEN PARANIZ HIÇBİR CİHETLE SİZİ İLERLETMEZ.

ONU BANKAYA YATIRINIZ
HER TÜRLÜ İZAHATI GİŞELERİMİZDEN ALINIZ

HOLANTSE BANK UNIFIN
KARAKÖY. PALAS ALAEMCI HAN

Namnam Köprüsünde Yapılacak İlâve Göz ve Sedde İnşaatı Nafia Vekâletinden:

1 — Muğla vilâyetinde Muğla - Köyceğiz yolu üzerinde yapılmakta olan Namnam köprüsüne ilâvesi istenilen daha iki göz ile sedde inşaatı kapalı zarf usulüyle münakasaya çıkarılmıştır. Keşif bedeli (25,000) liradır.

2 — Eksiltme, 31 - 3 - 1938 tarihine müsadif perşembe günü saat 16 da Nafia Vekâletinde Şose ve Köprü ler reisliği eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve bu na müteferri diğer evrak (125) kuruş mukabilinde Şose ve Köprüler reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girmek isteyenlerin, (1875) liralık muvakkat teminat vermeleri ve bu gibi işleri yapabileceklerine dair vekâletimizden alınmış müteahhitlik vesikasıyla Ticaret Odası vesikası ibraz etmeleri lazımdır.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dairesinde hazırlıyacakları teklif zarflarını ikinci maddede yazılı vakitten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktezi olup postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (638) (1336)